

PIRMĀS INSTANCES TIESAS
SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2006. gada 6. aprīlī*

Lieta T-309/03

Manel Camós Grau, Eiropas Kopienu Komisijas ierēdnis, ar dzīvesvietu Briselē (Beļģija), ko pārstāv M. A. Luka [*M.-A. Lucas*], *avocat*,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv Ž. F. Paskjē [*J.-F. Pasquier*] un K. Lādenburgers [*C. Ladenburger*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) 2002. gada 17. oktobra ziņojumu, ar ko slēdz izmeklēšanu attiecībā uz Eiropas un Latīņamerikas attiecību institūtu (ELAI), no vienas puses, un prasību par morālā kaitējuma un kaitējuma karjerai, kas, iespējams, ir radies šī ziņojuma dēļ, atlīdzību, no otras puses.

* Tiesvedības valoda — franču.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši P. Linda [*P. Lindh*],
P. Mengoci [*P. Mengozzi*], I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Bialecka*] un
V. Vadapals [*V. Vadapalas*],
sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 14. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas atbilstošās tiesību normas

- ¹ Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), kas ir izveidots ar Komisijas 1999. gada 28. aprīļa Lēmumu 1999/352/EK, EOTK, *Euratom* (OV L 136, 20. lpp.), ir atbildīgs cita starpā par iekšējo administratīvo izmeklēšanu veikšanu, kas paredzētas, lai izmeklētu ar profesionālās darbības veikšanu saistītus nopietnus faktus, ko varētu uzskatīt par Kopienas ierēdņu un darbinieku pienākumu nepildīšanu, attiecībā uz ko var uzsākt disciplināras un attiecīgus gadījumos kriminālprocesuālas darbības.

- 2 Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regula (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) (OV L 136, 1. lpp.), paredz, ka izmeklēšanu Kopieniu iestādēs, organizācijās, birojos un aģentūrās veic saskaņā ar Līgumu noteikumiem un ievērojot Eiropas Kopieniu Civildienesta noteikumus (4. panta 1. punkta otrā daļa). Tās 6. pantā ir precizēta izmeklēšanas, ko *OLAF* darbinieki veic *OLAF* direktora vadībā un saskaņojot savu darbību, it īpaši ar Eiropas Kopieniu Civildienesta noteikumiem, veikšanas kārtība.
- 3 Regulas Nr. 1073/1999 9. pants paredz, ka, pabeidzot izmeklēšanu, *OLAF* direktora vadībā tiek sagatavots ziņojums, kurā it īpaši norāda izmeklēšanas secinājumus, tai skaitā biroja direktora ieteikumus par turpmāko rīcību. Saskaņā ar šīs normas 4. punktu pēc iekšējās izmeklēšanas sagatavotus ziņojumus un jebkurus citus dokumentus, kas ar to saistīti, nosūta attiecīgajai iestādei, organizācijai, birojam vai aģentūrai, kas, attiecīgā gadījumā, veic disciplinārus pasākumus vai prasības ierosināšanu tiesā, ko prasa šīs izmeklēšanas rezultāti.
- 4 Saskaņā ar šīs regulas 14. pantu atbilstoši Eiropas Kopieniu Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktā izklāstītajām procedūrām ikviens ierēdnis vai cits Eiropas Kopienas darbinieks *OLAF* direktoram var iesniegt sūdzību par šim ierēdnim vai darbiniekam nelabvēlīgu aktu, kuru *OLAF* ir pieņēmis iekšējās izmeklēšanas ietvaros.
- 5 Komisijas 1999. gada 2. jūnija Lēmuma 1999/396/EK, EOTK, *Euratom* par noteikumiem iekšējās izmeklēšanas veikšanai sakarā ar krāpšanas, korupcijas un citu Kopienas interesēm kaitējošu prettiesisku darbību novēršanu (OV L 149, 57. lpp.) 4. panta pirmā daļa paredz, ka, ja ir konstatēta kāda Komisijas locekļa, ierēdņa vai cita darbinieka iespējama personiska saistība ar lietu, attiecīgā persona

ātri jāinformē, ja vien tas nevar traucēt izmeklēšanu. Šajā normā ir precizēts, ka pēc izmeklēšanas pabeigšanas nekādā ziņā nedrīkst izdarīt secinājumus, kuros minēts iesaistītās personas vārds, ja iesaistītajai personai nav dota iespēja paust savu viedokli par visiem faktiem, kas uz viņu attiecas.

Prāvas priekšvēsture

- 6 Komisijas A 3 pakāpes ierēdnis Kamoss Grau [*Camós Grau*] no 1992. līdz 1997. gadam, pildot pienākumus ģenerāldirektorāta (ĢD), kas ir atbildīgs par ārējiem ekonomiskiem sakariem, par Latīņameriku atbildīgajā direktorātā, piedalījās 1984. gadā izveidotā Eiropas un Latīņamerikas attiecību institūta (turpmāk tekstā — “ELAI”) pārvaldē.
- 7 Pēc vairākiem ziņojumiem, ko sniedza it īpaši Komisijas ĢD “Finanšu kontrole” 1997. gadā un Revīzijas palāta 1998. gadā un kuros ir uzrādītas ELAI budžeta un grāmatvedības nelikumības, *OLAF* direktors 2000. gada 4. jūlijā nolēma uzsākt izmeklēšanu attiecībā uz ELAI un vēlāk, 2001. gada 29. janvārī, nolēma paplašināt sākotnējo izmeklēšanu, kā arī uzsākt iekšējo izmeklēšanu attiecībā uz trim Komisijas ierēdņiem, tai skaitā prasītāju.
- 8 Saskaņā ar Lēmuma 1999/396 4. pantu 2001. gada 30. janvārī *OLAF* direktors informēja Kamosu Grau par šīs izmeklēšanas uzsākšanu un viņa iespējamo personīgo saistību ar lietu. Direktors norādīja arī to *OLAF* darbinieku vārdus, kuriem bija piešķirtas tiesības veikt izmeklēšanu.

- 9 Kamoss Grau, kam palīdzēja viņa padomnieks, 2001. gada 22. februārī sniedza liecības trim no četriem *OLAF* pilnvarotajiem darbiniekiem.
- 10 Ar 2002. gada 22. februāra vēstulēm, kas bija adresētas, attiecīgi, *OLAF* direktoram un *OLAF* Uzraudzības komitejai, Kamoss Grau pievērsa uzmanību ĢD “Finanšu kontrole” lomai attiecībā uz ELAI un, pamatojoties uz to, ka, tā kā viena no izmeklētājiem — P. — karjeras daļu veido darbs šajā ģenerāldirektorātā, viņam trūkstot izmeklēšanas veikšanai vajadzīgās objektivitātes, izteica bažas par šo izmeklētāju. 2002. gada 22. martā *OLAF* direktors viņam nosūtīja pagaidu atbildi.
- 11 Ņemot vērā P. pienākumus, ko šis izmeklētājs bija uzņēmis ĢD “Finanšu kontrole” vienībā, kas nodarbojās ar ELAI kontroli izmeklēšanas priekšmetā ietilpstošo faktu rašanās laikā, kā arī viņa rīcību minētās izmeklēšanas veikšanā, Kamosa Grau padomnieks 2002. gada 15. aprīļa *OLAF* direktoram adresētajā vēstulē precizēja sava klienta aizdomas par iespējamo šī izmeklētāja interešu konfliktu. 2002. gada 26. aprīlī prasītāja padomnieks līdzīgu informāciju sniedza *OLAF* Uzraudzības komitejas prezidentam.
- 12 Kamoss Grau, kam palīdzēja viņa padomnieks, nopratināšanas laikā, kas tika veikta, lai, prasītāju uzklātos, precizētu viņa apgalvojumus attiecībā uz P., 2002. gada 22. aprīlī sniedza liecības *OLAF* “Tiesu, juridiskās palīdzības un turpmākas tiesvedības” vienības vadītājam. 2002. gada 23. aprīlī šis vadītājs uzklātos arī attiecīgo izmeklētāju.
- 13 Ar 2002. gada 17. maija vēstuli “Tiesu, juridiskās palīdzības un turpmākas tiesvedības” vienības vadītājs Kamosam Grau norādīja, ka viņa vienība ir sniegusi *OLAF* direktoram juridisko atzinumu, atbilstoši kuram “P. kā izmeklētāja, kurš ir

saistīts ar attiecīgo lietu [ELAI], stāvokli varētu uztvert kā interešu konfliktu”, un ka atbilstoši šīs vienības direktora izteiktajam priekšlikumam *OLAF* ir nolēmis “atstādināt [šo izmeklētāju] no izmeklēšanas” (turpmāk tekstā — “2002. gada 17. maija lēmums”).

- 14 2002. gada 29. jūlijā Kamoss Grau atbilstoši Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumu šajā lietā piemērojamajā redakcijā (turpmāk tekstā — “Noteikumi”) 90. pantam *OLAF* direktoram iesniedza sūdzību, pamatojoties uz Regulas Nr. 1073/1999 14. pantu, lūdzot it īpaši atcelt 2002. gada 17. maija lēmumu, ar ko ļauj turpmāk izmantot P. izmeklēšanas attiecībā uz ELAI ietvaros sagatavotos dokumentus, jo atbilstoši iesaistītās personas viedoklim tie ir pretrunā ar neatkarības un objektivitātes prasībām, kā arī lūdzot piešķirt nodarītā morālā kaitējuma un kaitējuma karjerai atlīdzību.
- 15 *OLAF* direktors atzina, ka ir saņēmis šo sūdzību 2002. gada 14. augustā.
- 16 2002. gada 25. septembrī Kamosa Grau padomnieks *OLAF* direktoram un Uzraudzības komitejas prezidentam nosūtīja jaunu vēstuli, kurā viņš atgādināja par sava klienta pretenzijām attiecībā uz izmeklēšanas saistībā ar ELAI gaitu.
- 17 2002. gada 17. oktobrī *OLAF* direktors nosūtīja Komisijas Ģenerālsekretāram, Eiropas Parlamenta Ģenerālsekretāram un Beļģijas un Spānijas tiesu iestādēm izmeklēšanas attiecībā uz ELAI galīgo ziņojumu. 2002. gada 4. novembrī tas tika paziņots arī Kamosam Grau. Beļģijas un Spānijas tiesu iestādes, attiecīgi, 2003. gada 13. februārī un 10. martā paziņoja *OLAF* par to lēmumiem izbeigt lietu bez turpmākas virzības.

- 18 *OLAF* ziņojumā tika kritizēta ELAI pārvaldes kārtība un Komisijas loma, ko tā šajā sakarā bija uzņēmusies. It īpaši tajā norādīts uz trim Komisijas ierēdņiem, kuru skaitā ietilpst Kamoss Grau, kas ir piedalījušies ELAI pārvaldē, norādot tos kā atbildīgos par tādas finansēšanas sistēmas piedāvāšanu un apstiprināšanu, atbilstoši kurai ir iespējamas budžeta un grāmatvedības nelikumības. Attiecībā uz šiem ierēdņiem ziņojumā tiek piedāvāts uzsākt disciplināro procesu.
- 19 Tā kā uz 2002. gada 29. jūlija Kamosa Grau sūdzību noteikta atbilde Noteikumu 90. panta 2. punktā paredzētajā četru mēnešu termiņā netika sniegta, netiešs lēmums par sūdzības noraidīšanu ir uzskatāms par pieņemtu 2002. gada 29. novembrī (turpmāk tekstā — “2002. gada 29. novembra lēmums”).
- 20 Spānijas dienas avīze “*El País*” 2002. gada 11. decembra izdevumā publicēja *OLAF* ziņojumā attiecībā uz ELAI izdarītajiem secinājumiem veltītu rakstu, kura virsraksts ir “Eiropas Savienība saista Spānijas politiķus un ierēdņus ar nepamatotiem izdevumiem 3,6 miljonu apmērā” un kurā prasītājs ir minēts vārdā.
- 21 2003. gada 4. februārī Kamoss Grau nosūtīja *OLAF* direktoram sūdzību par 2002. gada 17. oktobra ziņojumu, ar ko slēdz *OLAF* izmeklēšanu.
- 22 Pēc *OLAF* ziņojuma saņemšanas Komisija 2003. gada 10. februārī Izmeklēšanas un disciplīnas birojam (turpmāk tekstā — “IDB”) uzdeva veikt papildu administratīvo izmeklēšanu, lai noteiktu dažu aktu atbilstību attiecīgajā laikā spēkā esošajam regulējumam, kā arī *OLAF* ziņojumā norādīto ierēdņu iespējamo atbildību.

- 23 Ar 2003. gada 10. martā Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegto prasības pieteikumu Kamoss Grau cēla prasību, kas ir reģistrēta ar numuru T-96/03, lūdzot, no vienas puses, atcelt 2002. gada 17. maija lēmumu, ar ko P. ir atstādināts no ar ELAI saistītās izmeklēšanas tiktāl, ciktāl šis lēmums ļauj turpmāk izmantot ar šī ierēdņa dalību sagatavotos dokumentus, kā arī 2002. gada 29. novembra lēmumu, ar ko netieši noraida viņa sūdzību, un, no otras puses, piespriet Komisijai atlīdzināt morālo kaitējumu un kaitējumu karjerai, kas esot nodarīts šo lēmumu dēļ.
- 24 Ar 2003. gada 28. maija lēmumu *OLAF* direktors Kamosa Grau pret 2002. gada 17. oktobra ziņojumu vērsto sūdzību noraidīja, pamatā uzskatot, ka minētais ziņojums nav uzskatāms par nelabvēlīgu aktu un, pakārtoti, ka iesaistītās personas apgalvojumi saistībā ar izmeklēšanas likumību nav pamatoti.
- 25 IDB savu ziņojumu sniedza 2003. gada 2. jūlijā. Tajā ir secināts, ka Komisijas ierēdņu dalība ELAI pārvaldē bija atbilstoša attiecīgajam spēkā esošajam Kopienų regulējumam un ka, trūkstot informācijai, kas apstiprinātu, ka attiecībā uz ELAI sanācības plānu šie ierēdņi izmantojuši attieksmi, kas neatbilst šim regulējumam, viņu atbildību nevar apstiprināt. Ziņojumā ir norādīts, ka izmeklēšana ir nevis izdalījusi individuālo atbildību, bet drīzāk atklājusi koordinācijas trūkumu starp Komisijas dienestiem, kas veic ELAI piešķirto Kopienų līdzekļu kontroli. Visbeidzot, tajā tiek piedāvāts vai nu slēgt papildu administratīvo izmeklēšanu, to neturpinot, vai nu veikt papildu izmeklēšanu, kas esot gara un komplicēta.
- 26 2003. gada 2. septembrī iecelējinstītūcija Kamosu Grau informēja, ka tā ir nolēmusi slēgt lietu, neveicot turpmākus disciplināros pasākumus.

- 27 Ar 2004. gada 9. jūnija rīkojumu lietā T-96/03 *Camós Grau*/Komisija (Krāj.-CDL, I-A-157. un II-707. lpp.) Pirmās instances tiesa prasītāja iepriekš minētajā 23. punktā norādīto prasību noraidīja kā nepieņemamu. Pirmās instances tiesa it īpaši uzskatīja, ka apstrīdētais lēmums ir starpposms *OLAF* uzsāktajā izmeklēšanas procesā, ka tam nav obligātu juridisko sekas, kas varētu ietekmēt prasītāja intereses un grozīt tā tiesisko stāvokli, un ka uz tā iespējamo nelikumību tiesai varētu norādīt prasības, kas ir vērsta pret apstrīdamu aktu, ar ko izbeidz procesu, ietvaros.

Process

- 28 Ar Pirmās instances tiesas kanclerjā 2003. gada 8. septembrī iesniegto prasības pieteikumu Kamoss Grau cēla šo prasību.
- 29 Ar 2003. gada 29. septembra vēstuli prasītājs lūdza Pirmās instances tiesai uzdot Komisijai iesniegt dokumentus, kas attiecas uz *OLAF* izmeklēšanu un turpmākajiem pasākumiem.
- 30 Kā procesa organizatorisku pasākumu, par ko paziņots 2004. gada 30. martā, Pirmās instances tiesa Komisijai lūdza iesniegt visus *OLAF* ziņojuma pielikumus, IDB papildu administratīvās izmeklēšanas ziņojumu un *OLAF* izmeklēšanā iesaistītā izmeklētāja, kas piedalījās galīgā *OLAF* ziņojuma sagatavošanā, ziņojuma projektu. Turklāt Pirmās instances tiesa lūdza Komisiju norādīt, kādi grozījumi tika veikti *OLAF* ziņojuma projektā un kādi izmeklēšanas dokumenti tika pārskatīti, kā arī paskaidrot iemeslus, kādēļ *OLAF* nav precīzāk analizējis ĢD "Finanšu kontrole" lomu.

- 31 2004. gada 10. maijā Komisija iesniedza pieprasītos dokumentus un atbildēja uz Pirmās instances tiesas jautājumiem. Prasītājs savus apsvērumus attiecībā uz šiem dokumentiem un atbildēm izteica 2004. gada 1. jūlijā.
- 32 Pirmās instances tiesa, piemērojot Reglamenta 14. un 51. pantu, noklausījies lietas dalībniekus, 2005. gada 6. jūnijā nolēma nosūtīt lietu ceturtajai palātai piecu tiesnešu sastāvā.
- 33 Ar procesa organizatorisku pasākumu, par ko paziņots 2005. gada 27. jūnijā, Pirmās instances tiesa lūdza lietas dalībniekus iesniegt iepriekš 21. punktā minēto 2003. gada 4. februāra sūdzību un attiecībā uz prasītāja kandidatūru direktora amatam, kas minēta tā dokumentos, norādīt vakanci raksturojošus apstākļus, darba raksturu un tās piešķiršanai izmantoto procedūru. Turklāt Pirmās instances tiesa lūdza atbildētāju sniegt nelabvēlīgu aktu, par ko, pēc tā domām, varētu sniegt sūdzību, piemērojot Regulas Nr. 1073/1999 14. pantu, piemērus un paskaidrot iemeslus, kādēļ *OLAF* ziņojuma projekta rindkopas, kas attiecas uz ĢD “Finanšu kontrole” lomu un atbildību saistībā ar ELAI, šī ziņojuma galīgajā redakcijā tika izlaistas. Atbildētāja un prasītājs uz Pirmās instances tiesas jautājumiem atbildēja, attiecīgi, 2005. gada 5. un 9. augustā.
- 34 2005. gada 14. septembra tiesas sēdē tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.
- 35 Ar 2005. gada 23. septembra vēstuli Komisija vēlējās sniegt precizējumus par dažiem tiesas sēdes laikā izskatītajiem jautājumiem, kas attiecas uz *OLAF* ziņojuma izplatīšanu tās dienestiem un iespējamu šī ziņojuma pievienošanu prasītāja personīgajai lietai.

- 36 Ar 2005. gada 26. oktobra rīkojumu Pirmās instances tiesas ceturtās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs nolēma atsākt mutvārdu procesu, lai pievienotu lietai sniegto informāciju un ļautu prasītājam sniegt savus iespējamus apsvērumus par Komisijas nodoto papildu informāciju.
- 37 Pirmās instances tiesas noteiktajā termiņā prasītājs apsvērumus nav sniedzis.
- 38 Ar 2006. gada 3. janvāra lēmumu Pirmās instances tiesas ceturtās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs mutvārdu procesu slēdza.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 39 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:
- atcelt 2002. gada 17. maija lēmumu, ar ko P. ir atstādināts no ar ELAI saistītās izmeklēšanas tiktāl, ciktāl šis lēmums ļauj turpmāk izmantot ar šī ierēdņa dalību sagatavotos dokumentus, tos nepārskatot, neatceļot vai izsakot jaunā redakcijā;
  - atcelt 2002. gada 29. novembra lēmumu, ar ko netieši noraida prasītāja 2002. gada 29. jūlija sūdzību par 2002. gada 17. maija lēmumu;
  - atcelt *OLAF* 2002. gada 17. oktobra ziņojumu, ar ko izbeidz izmeklēšanu attiecībā uz ELAI;

- atcelt 2003. gada 28. maija *OLAF* direktora lēmumu, ar ko noraida prasītāja 2003. gada 4. februārī pret šo ziņojumu sniegto sūdzību;
- morālā kaitējuma atlīdzināšanai piespriet Komisijai maksāt prasītājam naudas summu, kura atbilstoši iepriekšējam novērtējumam ir EUR 10 000;
- kaitējuma karjerai atlīdzināšanai piespriet Komisijai maksāt prasītājam naudas summu, kura atbilstoši iepriekšējam novērtējumam ir EUR 1;
- piespriet Komisijai atlīdzināt izdevumus, kas ir veikti prasītāja aizstāvībai izmeklēšanā un saistībā ar tā administratīvajām sūdzībām, kuras ir vērstas pret 2002. gada 17. maija lēmumu un *OLAF* 2002. gada 17. oktobra ziņojumu;
- piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

40 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prasību noraidīt kā nepieņemamu pilnā apmērā vai, pakārtoti, noraidīt tiktāl, ciktāl tā attiecas uz divu pirmo apstrīdēto lēmumu atcelšanu;
- pakārtoti, prasību noraidīt kā nepamatotu;
- piespriet atbildētājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par prasījumiem attiecībā uz 2002. gada 17. maija un 2002. gada 29. novembra lēmuma atcelšanu

- 41 Pirmais un otrais šīs prasības ietvaros iesniegtais prasījums, kas ir vērsts uz 2002. gada 17. maija un 29. novembra lēmumu atcelšanu, ir vienkāršs un pilnīgs lietas T-96/03 ietvaros jau iepriekš izskatīto prasījumu atkārtojums. Šīs prasības celšanas datumā — 2003. gada 8. septembrī — to pieņemamība tādējādi bija pretrunā ar *lis pendens* izņēmumu, ko Pirmās instances tiesai jebkurā gadījumā jāizskata pēc savas iniciatīvas (Tiesas 1971. gada 26. maija spriedums apvienotajās lietās 45/70 un 49/70 *Bode/Komisija, Recueil*, 465. lpp., 11. punkts, un Pirmās instances tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums lietā T-99/95 *Stott/Komisija, Recueil*, II-2227. lpp., 22. un 23. punkts). Ir jāpiebilst, kā jau ir norādīts iepriekš minētajā 27. punktā, ka ar rīkojumu lietā *Camós Grau/Komisija* Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, ka šie prasījumi ir nepieņemami, jo tie nav vērsti pret apstrīdamu aktu.
- 42 No iepriekš minētā izriet, ka šīs prasības pirmais un otrais prasījums ir nepieņemami kā tādi. Tas neizslēdz, ka to atbalstam norādīto argumentāciju varētu ņemt vērā, lai vajadzības gadījumā novērtētu aktu likumību, kas seko minētajos prasījumos norādītajiem aktiem.

Par prasījumiem par 2003. gada 28. maija lēmuma, ar ko noraida prasītāja 2003. gada 4. februārī sniegto sūdzību par OLAF ziņojumu, atcelšanu

- 43 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasījumu par sūdzības noraidīšanu rezultātā tiesā tiek apstrīdēts pats akts, par kuru ir iesniegta sūdzība, un tiem kā tādiem nav

patstāvīga satura (Tiesas 1989. gada 17. janvāra spriedums lietā 293/87 *Vainker/Parlaments*, *Recueil*, 23. lpp., 8. punkts). Tādējādi ir uzskatāms, ka vienīgais trešā prasījuma, kas ir vērstis pret *OLAF* ziņojumu, un ceturtais prasījuma, kas ir vērstis pret sūdzības, kura ir sniegta par šo ziņojumu, noraidīšanu, priekšmets ir lūgums atcelt *OLAF* 2002. gada 17. oktobra ziņojumu (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 23. marta spriedumu lietā T-310/02 *Theodorakis/Padome*, *Recueil FP*, I-A-95. un II-427. lpp., 19. punkts).

Par prasījumiem par OLAF 2002. gada 17. oktobra ziņojuma atcelšanu

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- ⁴⁴ Komisija norāda, ka apstrīdētais akts ir sagatavošanas dokuments, kas nav nelabvēlīgs [akts] un nevar būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets. *OLAF* izmeklēšanas ziņojums, tāpat kā izmeklēšana un tās gaitā veiktie organizatoriskie pasākumi, ir vienīgi sagatavošanas etapi, kas iepriekš nenosaka galīgo administrācijas lēmumu. Tātad jebkāda veida apgalvojumi par procesuālajiem pārkāpumiem, kas varētu būt ietekmējuši izmeklēšanu, pieņemot, ka tie ir pierādīti, nevar novērst secinājumu, ka apstrīdētais ziņojums ir sagatavošanas akts un nevis nelabvēlīgs akts, jo tas nekādā veidā negroza iesaistītās personas tiesisko stāvokli. Procesa noteikumu pārkāpums nenozīmē, ka ir pieņemts nelabvēlīgs akts, bet to turpretim var pakārtoti izmantot pret galīgu administrācijas lēmumu, kas ir nelabvēlīgs. Atbildētāja piebilst, ka iespējamā ietekme uz prasītāja morāles interesēm un karjeras perspektīvām ir noraidāma, jo runa ir par faktu vērtējumiem, nevis par obligātām ziņojuma, kas groza iesaistītās personas tiesisko stāvokli, sekām. Turklāt tā norāda, ka, neraugoties uz *OLAF* funkcionālo neatkarību, tam nav nekādu pilnvaru pieņemt lēmumus, un ka

tā izmeklēšanas ziņojumiem nav nekāda saistošā spēka, jo to mērķis it īpaši ir sagatavot disciplināro procesu.

- 45 Prasītājs norāda, ka prasība ir pieņemama, jo viņš uzskata, ka *OLAF* ziņojums ir akts, kurš tam ir nelabvēlīgs. Tas norāda, ka šis ziņojums tajā ietverto nelikumību dēļ tieši un nekavējoties ietekmē viņa tiesisko stāvokli. Ziņojums ir komplicēta procesa, ko raksturo agrāko *OLAF* izmeklēšanas aktu vai bezdarbības nelikumība, taisnīguma, neatkarības, tiesiskās palāvības aizstāvības un labas pārvaldības principa pārkāpums, kā arī tiesību uz aizstāvēšanos neievērošana, noslēgums. Akts tika pieņemts nelikumīgos apstākļos, jo vienīgais izmeklētājs, kam bija tiesības veikt izmeklēšanu līdz tās beigām, to neapstiprināja, un, lai gan prasītājs aktā ir izskatīts personīgi, tas viņam netika sniegts. Kamoss Grau norāda, ka, no vienas puses, šis akts tieši un nekavējoties ietekmē viņa morālās intereses, jo tajā viņš ir norādīts vārdā un viņam ir nelikumīgi uzlikta atbildība par konstatētajām nelikumībām, un, no otras puses, tādēļ, ka tas tika paziņots Komisijai un Spānijas un Beļģijas tiesu iestādēm, kā arī izraisījis publicitāti presē. Tāpat ziņojums var ietekmēt prasītāja karjeru un tas šķietami ir bijis par šķērslī tā iecelšanai direktora amatā, uz ko viņš kandidēja. Prasītājs norāda, ka *OLAF* ziņojumam ir lēmuma raksturs, jo tas, kā paredz Regula Nr. 1073/99, balstās uz *OLAF* direktora lēmumu. Visbeidzot, viņš norāda, ka *OLAF* veikto iekšējo izmeklēšanas procesu var uzskatīt par atšķirīgu no disciplinārā procesa *OLAF* funkcionālās neatkarības dēļ.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 46 Prasība ir vērsta pret *OLAF* tā direktora vadībā pieņemto aktu, kurā ir ietverti ziņojuma, ar ko slēdza izmeklēšanu attiecībā uz ELAI, secinājumi.

- 47 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pasākumi, kuriem ir saistošas tiesiskas sekas, kas var ietekmēt prasītāja intereses, būtiskā veidā grozot tā tiesisko stāvokli, ir uzskatāmi par aktiem vai lēmumiem, kas var būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets EKL 230. panta izpratnē (Tiesas 1981. gada 11. novembra spriedums lietā 60/81 *IBM/Komisija*, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts, un 1989. gada 14. februāra spriedums lietā 346/87 *Bossi/Komisija*, *Recueil*, 303. lpp., 23. punkts).
- 48 Tāds ziņojums, kādu *OLAF* ir sagatavojis, veicot iekšējo un ārējo izmeklēšanu attiecībā uz *ELAI*, būtiskā veidā negroza tiesisko stāvokli personām, kas, tāpat kā prasītājs, tajā ir minētas vārdā.
- 49 Ir skaidrs, ka izmeklēšanu noslēdzošo ziņojumu, kas ir pabeigts dokuments un kuru funkcionāli neatkarīgs dienests ir pieņēmis autonomā administratīvajā procesā, šī fakta dēļ nevar kvalificēt kā sagatavošanas pasākumu administratīvam vai tiesas procesam, kas var tikt uzsākts vēlāk, jo tas var notikt paralēli *OLAF* iesaistīšanai vai agrāk par to. Tomēr galīgais *OLAF* ziņojuma raksturs attiecībā uz procesu, kas regulē šī biroja izmeklēšanu, tam tomēr nepiešķir tāda akta raksturu, kas rada saistošas tiesiskās sekas.
- 50 Ziņojumi, ar kuriem noslēdz *OLAF* izmeklēšanu un ar kuru sagatavošanu un nodošanu tā uzdevums beidzas, bez konstatēto faktu saistības ietver izdarītu secinājumu izklāstu un rekomendācijas attiecībā uz turpmākām, it īpaši disciplinārām un krimināltiesiskām, darbībām, kuras, pēc *OLAF* uzskata, varētu tikt veiktas pēc ziņojumiem; minētie secinājumi un rekomendācijas ir adresēti kompetentajām dalībvalstu iestādēm un attiecīgām institūcijām, lai tās izlemtu, vai ir jāveic turpmākas darbības. Lai gan ziņojumos *OLAF* var ieteikt pieņemt aktus, kuriem ir saistošs tiesiskais spēks un kuri iesaistītām personām ir nelabvēlīgi, tad tomēr viedoklis, ko tas šajā sakarā sniedz, attiecībā uz iestādēm, kurām tas ir paredzēts, nenosaka nekādas, pat procesuālas saistības.

- 51 Šajā sakarā no Regulas Nr. 1073/1999 noteikumiem un it īpaši no šīs regulas 13. apsvēruma un 9. panta izriet, ka galīgā ziņojumā ietvertie *OLAF* secinājumi paši par sevi neizraisa tiesas vai disciplinārā procesa uzsākšanu, jo kompetentās iestādes ir brīvas izlemt, kādas turpmākas darbības pēc galīgā ziņojuma ir jāveic, un tādējādi vienīgi iestādēm ir tiesības izdot lēmumus, kas var ietekmēt personu, attiecībā uz kurām ziņojumā ir ieteikts šādu procesu uzsākt, tiesisko stāvokli (Pirmās instances tiesas 2004. gada 13. jūlija rīkojums lietā T-29/03 *Comunidad Autónoma de Andalucía*/Komisija, Krājums, II-2923. lpp., 37. punkts).
- 52 Turklāt ir noteikts, ka, lai gan šajā lietā ar strīdīgo ziņojumu attiecībā uz prasītāju ir ieteikts uzsākt disciplināro procesu, šāds process netika uzsākts, jo, tieši pretēji, iecelējinstītūcija Kamosu Grau 2003. gada 2. septembrī informēja, ka tā ir nolēmusi slēgt lietu un neveikt turpmākas disciplinārās darbības.
- 53 Pēc šī lēmuma par lietas slēgšanu, ko papildina precizējums, ka iecelējinstītūcija prasītāja atbildību lietā, kas ir par pamatu *OLAF* izmeklēšanai, nav apstiprinājusi, apstrīdētais ziņojums vairs nevar būt par pamatu nekādam vēlākam ar viņu saistītam iecelējinstītūcijas lēmumam un to atšķirībā, piemēram, no novērtējuma ziņojuma nekādā veidā nevar ņemt vērā iesaistītās personas karjeras attīstībā. Turklāt, tā kā Beļģijas un Spānijas iestādes, attiecīgi, 2003. gada 13. februārī un 10. martā informēja *OLAF* par savu lēmumu slēgt lietu un neveikt turpmākas darbības, kā ir norādīts iepriekš minētajā 17. punktā, ziņojumam nav bijis krimināltiesisko seku. No minētā izriet, ka šajos apstākļos apstrīdētais ziņojums ieinteresētās personas profesionālo situāciju nav ietekmējis.
- 54 Prasītāja argumenti par izmeklēšanas gaitu un ziņojuma saturu šos apsvērumus negroza.

- 55 Procesuālās nelikumības un būtiski formalitāšu pārkāpumi, kas ir norādīti prasībā atcelt tiesību aktu un attiecībā uz kuriem, kā tas ir šajā lietā, tiek apgalvots, ka tie ir pieļauti *OLAF* izmeklēšanas ziņojumā, nevar piešķirt minētajam ziņojumam nelabvēlīga akta raksturu. Šādus pārkāpumus var apstrīdēt tikai kārtībā, lai atbalstītu prasību par vēlāku apstrīdamu aktu, ciktāl tie būtu ietekmējuši tā saturu, un nevis neatkarīgi šāda akta neesamības gadījumā (šajā sakarā skat. Tiesas 1987. gada 10. decembra spriedumu apvienotajās lietās no 181/86 līdz 184/86 *Del Plato* u.c./Komisija, *Recueil*, 4991. lpp., 10., 22., 25., 33., 35., 36. un 38. punkts).
- 56 Turklāt, ja pieņem, ka *OLAF* ziņojums ietekmē prasītāja morālās intereses, ciktāl, no vienas puses, viņš tajā ir minēts vārdā un ziņojumā viņam ir nepamatoti uzlikta atbildība par konstatētajām nelikumībām, un, no otras puses, lēmums tika paziņots Komisijai un Spānijas un Beļģijas tiesu iestādēm, kā arī kļuvis par publicitātes presē objektu, tad šādi apstākļi, kas var raksturot zaudējumus, tomēr nevar piešķirt minētajam ziņojumam nelabvēlīga akta EKL 230. panta izpratnē, raksturu.
- 57 Visbeidzot, apstāklim, ka *OLAF* ziņojumi tiek pieņemti direktora vadībā ar *OLAF* aktu, kas šajā lietā materializējies ar 2002. gada 17. oktobra apstrīdētā ziņojuma pieņemšanu un nodošanu attiecīgajām iestādēm, nav ietekmes uz *OLAF* ziņojumu kā aktu, ko var apstrīdēt vai ne, raksturu.
- 58 No iepriekš minētā izriet, ka lūgums atcelt *OLAF* 2002. gada 17. oktobra ziņojumu attiecībā uz ELAI ir vērsti pret dokumentu, kam nav saistošu tiesisko segu, kuras varētu ietekmēt prasītāja intereses, nopietnā veidā grozot viņa juridisko situāciju.

Par prasījumiem par norādīto zaudējumu atlīdzību

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- ⁵⁹ Komisija, kas atsaucas uz prasības nepieņemamību kopumā, norāda, ka prasījumu atcelt tiesību aktu nepieņemamība attiecīgi izraisa prasījumu par zaudējumu atlīdzību nepieņemamību tiktāl, ciktāl abi prasījumi, kā tas ir šajā lietā, ir cieši saistīti.
- ⁶⁰ Turklāt, tā kā sūdzība par *OLAF* ziņojumu, ko prasītājs *OLAF* direktoram nosūtīja 2003. gada 4. februārī, neietver prasību par zaudējumu atlīdzību, Kamosa Grau prasījumi ir nepieņemami, pamatojoties arī uz Noteikumu 90. un 91. pantu, uz ko atsaucas Regula Nr. 1073/1999.
- ⁶¹ Prasītājs norāda, ka tā prasība par zaudējumu atlīdzību, kas ir nodarīti ar *OLAF* ziņojuma nelikumību un citiem smagiem *OLAF* pārkāpumiem, kuri ir pieļauti attiecībā pret prasītāju, ir pieņemama.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Par iepriekšējās sūdzības nepieciešamību

- ⁶² No lietas izriet, ka 2003. gada 4. februāra sūdzībā par *OLAF* ziņojumu prasītājs attiecībā uz zaudējumiem, kuru atlīdzību viņš ar šo prasību lūdz, ir aprobežojies ar to, ka viņš “saglabā tiesības prasīt ārkārtīgi smagu materiālu un morālu zaudējumu, kas viņam ir nodarīti ar šo ziņojumu un par kuriem pastāv risks, ka tie tiks nodarīti nākotnē, atlīdzību”.
- ⁶³ Atbildētājas nostāja balstās uz ideju, ka atbilstoši Regulas Nr. 1073/1999 14. pantam pirms katras ierēdņa vai darbinieka prasības par *OLAF* lēmumu, ja šāda prasība ir vērsta uz akta atcelšanu vai zaudējumu atlīdzību, ir nepieciešama sūdzība Noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē. No tā izriet, ka pirms prasības par zaudējumu atlīdzību jābūt sūdzībai ar tādu pašu priekšmetu. Atkāpe var tikt pieļauta tikai gadījumā, ja prasījumi par zaudējumu atlīdzību skaidri papildina prasījumus atcelt tiesību aktu, pirms kuriem tika iesniegta sūdzība un kuri ir pieņemami, kas neatbilst šīs lietas apstākļiem.
- ⁶⁴ Tomēr Regulas Nr. 1073/1999 14. pants paredz iespēju iesniegt sūdzību *OLAF* direktoram tikai par nelabvēlīgu aktu, nevis prasības par zaudējumu atlīdzību gadījumā, kas balstās uz iespējami prettiesisku darbību vai bezdarbību *OLAF* izmeklēšanas ietvaros. Tādējādi ir jānovērtē, vai Komisijas norādītā plašā šīs normas interpretācija attiecībā uz iepriekšējās sūdzības pienākumu ir pamatota.

65 Šis vērtējums norāda uz jautājumu, vai prāva ir jāattiecina uz vispārējo apstrīdēšanas kārtību saistībā ar ārpuslīgumisko atbildību, ko paredz EKL 235. un 288. pants, vai uz apstrīdēšanu atbilstoši saistībām starp Kopienu un tās darbiniekiem, ko paredz EKL 236. pants. Pirmajā gadījumā prasījumus par zaudējumiem var tieši iesniegt tiesā. Otrajā gadījumā turpretim prasībai par zaudējumu atlīdzību, kas ir vērsta uz zaudējumu, kuri ir nodarīti nevis ar nelabvēlīgu aktu, kura atcelšana tiek lūgta, bet ar dažādiem pārkāpumiem un bezdarbību, ko, iespējams, ir pieļāvusi administrācija, atlīdzību, jāseko divu posmu procedūrai. Tai obligāti jāśakas ar lūguma, kurā iecelējinstitūcija tiek aicināta atlīdzināt norādītos zaudējumus, iesniegšanu, kuram attiecīgajā gadījumā seko sūdzība par lēmumu noraidīt lūgumu (Pirmās instances tiesas 1993. gada 13. jūlija spriedums lietā T-20/92 *Moat*/Komisija, *Recueil*, II-799. lpp., 47. punkts).

66 Šajā prāvā prasītājs vēŗas pret Komisiju nevis kā pret iecelējinstitūciju, kam viņš ir pakļauts kā ierēdnis, bet gan kā pret institūciju, kuras sastāvā ir *OLAF* — dienests, kam ir funkcionālā neatkarība un kura attiecības ar ierēdņiem un dažādu institūciju darbiniekiem ir ārpus parastiem noteikumiem, kas skar attiecības starp ierēdņiem un darbiniekiem un to iecelējinstitūciju. Tas, ka šajā prāvā, tāpat kā visās prasībās, kas ir vēŗstas pret *OLAF*, Komisija atrodas atbildētājas stāvoklī izriet no šī dienesta administratīvās un budžeta saistības ar attiecīgo iestādi un fakta, ka tam nav juridiskās personas statusa. Šajā sakarā ir pietiekami atzīmēt, ka, lai gan Kamoss Grau bija nevis Komisijas, bet citas iestādes darbinieks, prasība par zaudējumu atlīdzību, ko saskaņā ar viņa viedokli viņš *OLAF* rīcības dēļ ir cietis, viņam tomēr bija jāvēŗš pret Komisiju.

67 Turklāt prāva neskar Komisijas aktus vai rīcību, kura attiecas uz prasītāja karjeru, jo, kā jau ir nospriests iepriekš, *OLAF* ziņojumam pašam par sevi nav nekādu tiesisko seku attiecībā uz viņa profesionālo situāciju. Ar pretenzijām, ko viņš izvērš un kas attiecas uz *OLAF* pārkāpumiem, kurus tas attiecībā pret viņu ir pieļāvis izmeklēšanas sakarā ar ELAI gaitā un kuru dēļ ziņojums ietver viņam nelabvēlīgus apsvērumus un secinājumus, Kamoss Grau atrodas tādā pašā situācijā kā jebkura persona, kas ir Kopienu ierēdnis vai ne un kas ir iekļauta *OLAF* ziņojumā. Apstākļis, ka *OLAF*

konstatējumi attiecībā uz prasītāju saistīti ar viņa kā Komisijas ierēdņa lomu ELAI pārvaldē un darbībā, negroza prāvas priekšmetu, kas attiecas nevis uz Kamosa Grau profesionālo darbību, bet gan uz veidu, kādā *OLAF* ir veicis un noslēdzis izmeklēšanu, kurā viņš minēts vārdā un kurā viņam uzlikta atbildība par konstatētajām nelikumībām.

68 Apstāklim, ka Kamoss Grau, pamatojoties uz Regulas Nr. 1073/1999 14. pantu, kas bija piemērojams, ir iesniedzis *OLAF* direktoram sūdzību atbilstoši noteikumu 90. panta 2. punktam, lai panāktu *OLAF* ziņojuma atcelšanu, šajā sakarā nav nozīmes.

69 No vienas puses, prasību celšanas iespēju organizācija un ar to saistīta Noteikumu piemērojamība ir tiesību jautājumi, ko nevar grozīt ar lietas dalībnieku gribu. No otras puses, Regulas Nr. 1073/1999 14. pants nebija piemērojams, jo tas paredz sūdzības iespēju par nelabvēlīgu aktu. No iepriekš minētā izriet, ka *OLAF* ziņojums nav šāda veida akts un ka attiecīgi iepriekš minētā norma nav pirmstiesas pārsūdzības procedūras piemērošanas pamats šajā lietā.

70 Bez šaubām, kopš 2004. gada 1. maija, kad ir stājušās spēkā jaunās Noteikumu normas, tika iekļauts 90.a pants, kas papildus agrākajai iespējai iesniegt *OLAF* direktoram sūdzību 90. panta 2. punkta izpratnē par *OLAF* nelabvēlīgu aktu saistībā ar *OLAF* izmeklēšanu, paredz iespēju iesniegt tam pašam direktoram lūgumu minēto Noteikumu 90. panta 1. punkta izpratnē, aicinot pieņemt lēmumu saistībā ar *OLAF* izmeklēšanu.

- 71 Tomēr pirms šīs jaunās normas stāšanās spēkā un apstākļos, kad Regulas Nr. 1073/1999 14. pants šajā sakarā neko neparedzēja, šāda ar likumu noteiktā kārtība attiecībā uz prasībām par zaudējumu atlīdzību saistībā ar *OLAF* izmeklēšanu nebija piemērojama. Tādējādi prasītājam, sniedzot šādu prasību par zaudējumu atlīdzību, nebija jāievēro Noteikumu 90. pantā paredzētā procedūra. Šajos apstākļos šajā prasībā norādītos prasījumus par zaudējumu atlīdzību nevar noraidīt tā iemesla dēļ, ka Kamoss Grau nav ievērojis procedūru, kas faktu rašanās laikā spēkā esošajos tekstos nebija paredzēta.
- 72 Vispārēji ir jāatgādina, ka saistībā ar 2003. gada 4. februāra sūdzību par *OLAF* ziņojumu Kamoss Grau katrā ziņā hipotētiskā formā norādīja savas tiesības prasīt ar ziņojumu nodarīto zaudējumu atlīdzību. Pat ja šo piezīmi nevar uzskatīt par iepriekšēju zaudējumu atlīdzības prasību formālā nozīmē, ir jāatgādina, ka sūdzības mērķis ir dot iecelējinstīcijai iespēju izteikt viedokli par strīdīgu jautājumu pirms prasības celšanas. Tādējādi šīs lietas apstākļos atbildētāja nevar saprātīgi pamatot, ka tai nav bijusi iespēja iepriekš sagatavoties prasībai par zaudējumu atlīdzību.
- 73 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru administratīvās sūdzības Noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē nav pakļautas nekādiem formas nosacījumiem un to saturs administrācijai ir jāinterpretē un jāsaprot ar visu rūpību, kas lielai labi nodrošinātai organizācijai ir jāizrāda tiem, kas tai ir pakļauti, ieskaitot tās personāla locekļus (Tiesas 1978. gada 9. marta spriedums lietā 54/77 *Herpels*/Komisija, *Recueil*, 585. lpp., 47. punkts).
- 74 Šajā lietā ir jāuzskata, ka Komisija bija spējīga izteikt viedokli par Kamosa Grau prasības par zaudējumu atlīdzību pamatiem gan prāvas administratīvajā posmā, gan arī tiesas posmā, un ka, pat pieņemot, ka Noteikumu 90. pants bija piemērojams, prasītāja prasībai par zaudējumu atlīdzību nevar pretnostatīt iepriekšējas sūdzības

trūkumu, norādot uz to, ka pirms prasības celšanas viņš formāli nav prasījis atlīdzību, izņemot prasījumu par ziņojuma atcelšanu formā.

— Par saistību starp prasību par zaudējumu atlīdzību un prasību atcelt tiesību aktu

- 75 Atbildētāja nevar balstīties uz judikatūru, saskaņā ar kuru gadījumā, ja starp prasību par zaudējumu atlīdzību un prasību atcelt tiesību aktu pastāv cieša saistība, prasības atcelt tiesību aktu nepieņemamība secīgi izraisa prasības par zaudējumu atlīdzību nepieņemamību (iepriekš 47. punktā minētais spriedums lietā *Bossi/Komisija*, 31. punkts).
- 76 Skaidrs šīs judikatūras mērķis ir novērst to, ka ierēdnis, kas attiecīgajā laikā nav apstrīdējis nelabvēlīgu iecelējinstītūcijas lēmumu, šo tiesību zaudējumu nokavējuma dēļ varētu apiet, iesniedzot prasību sakarā ar atbildību, kas balstās uz apgalvojamo šī lēmuma nelikumību (Tiesas 1966. gada 15. decembra spriedums lietā *59/65 Schreckenberg/Komisija*, *Recueil*, 785., 797. lpp., 1967. gada 12. decembra spriedums lietā *4/67 Collignon/Komisija*, *Recueil*, 469., 480. lpp., un 1987. gada 7. oktobra spriedums lietā *401/85 Schina/Komisija*, *Recueil*, 3911. lpp., 10. un 13. punkts).
- 77 Šāda kārtība nav piemērojama tad, ja prasījumu atcelt tiesību aktu nelikumības pamatā ir nevis to novēlota iesniegšana, bet apstrīdēta akta daba, atbilstoši kurai, lai gan akts ar savu saturu tomēr var radīt atlīdzināmus zaudējumus, iesaistītā persona akta atcelšanu nevar lūgt.
- 78 Personām, kas EKL 230. panta ceturtajā daļā paredzēto pieņemamības nosacījumu dēļ noteiktus Kopienas aktus un pasākumus nevar apstrīdēt tieši, tomēr ir iespēja

apstrīdēt rīcību, kurai nav lēmuma rakstura un kas tādēļ nevar būt par prasības atcelt tiesību aktu priekšmetu, iesniedzot EKL 235. un 288. panta otrajā daļā paredzēto ārpuslīgumiskās atbildības prasību tiktāl, ciktāl šāda rīcība var izraisīt Kopienas atbildību (Pirmās instances tiesas 2003. gada 15. janvāra spriedums apvienotajās lietās T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01 *Philip Morris International* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1. lpp., 123. punkts). Šādas prasības par atbildību ietvaros personām ir iespēja norādīt nelikumības, kas ir pieļautas administratīvā ziņojuma sagatavošanā un pieņemšanā, lai gan tas nav lēmums, kas tieši ietekmē tajā minēto personu tiesības (Tiesas 2001. gada 10. jūlija spriedums lietā C-315/99 P *Isméri Europa*/Revīzijas palāta, *Recueil*, I-5281. lpp., 29. un 30. punkts).

79 Turklāt prasība sakarā ar atbildību ir neatkarīgs prasības veids, kam prasību veidu sistēmā ir sava īpaša funkcija un kas ir pakļauts nosacījumiem, kuri ir noteikti atbilstoši tā specifiskajam mērķim (skat. Tiesas 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-234/02 P *Médiateur/Lamberts*, *Recueil*, I-2803. lpp., 106. punkts un tajā minētā judikatūra).

80 Tātad Kamosa Grau iesniegtā prasība sakarā ar atbildību, kas ir vērsta uz morālā kaitējuma un kaitējuma karjerai, kas izriet no *OLAF* izmeklēšanas attiecībā uz ELAI gaitā pieļautajām nelikumībām un turpmākā ziņojuma sagatavošanas, atbildību, pieņemamības ziņā ir jāuzskata par neatkarīgu no prasības atcelt tiesību aktu.

81 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja prasījumi attiecībā uz zaudējumu, kas viņam ir nodarīti ar *OLAF* rīcību, atbildību ir atzīstami par pieņemamiem.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

- 82 Prasītājs norāda, ka *OLAF* izmeklēšanas attiecībā uz ELAI gaitā un 2002. gada 17. oktobra ziņojuma sagatavošanā pieļautās nelikumības rada tāda veida pārvaldes kļūdu, kas viņam rada būtisku morālu kaitējumu un kaitējumu karjerai.
- 83 Attiecībā uz norādītajām nelikumībām savā prasības pieteikumā viņš ir iekļāvis sešu veidu pamatus.
- 84 Pirmkārt, *OLAF* lēmums atbrīvot P. no izmeklēšanas neatbilst pienākumam norādīt pamatojumu, ko paredz EKL 253. pants un Noteikumu 25. pants, jo Kamoss Grau par to tika informēts tikai ar 2002. gada 17. maija “Tiesu, juridiskās palīdzības un turpmākas tiesvedības” vienības vadītāja paziņojumu, kas neietver precīzu šī lēmuma pamatojumu.
- 85 Otrkārt, *OLAF* neesot ievērojis tiesības uz aizstāvēšanos, kā arī tiesiskās palāvības aizstāvības un labas pārvaldības principu. 2000. gada 14. decembra ārējā audita ziņojums attiecībā uz ELAI Kamosam Grau netika sniegts pienācīgā laikā saistībā ar viņa nopratināšanu *OLAF* 2001. gada 22. februārī. Šajā nopratināšanā izmeklētāji viņu ir informējuši, ka viņš tiek nopratināts kā liecinieks, nevis ar mērķi noteikt viņa atbildību. Nopratināšanas laikā un vēlāk, atbildot uz viņam uzdotajiem rakstveida jautājumiem, viņam nav bijusi aizstāvībai nepieciešamā informācija, proti, *OLAF* pret viņu savākie pierādījumi. Tika pārkāptas arī tiesības uz aizstāvēšanos un

Lēmuma 1999/396 4. pants, jo pirms *OLAF* ziņojuma atstiprināšanas šis ziņojums un tā pielikumi viņam nebija sniegti.

⁸⁶ Treškārt, prasītājs norāda, ka *OLAF* ziņojums tika sagatavots, pārkāpjot Regulas Nr. 1073/1999 6. panta 1. un 3. punkta un 9. panta 1. un 2. punkta noteikumus, kā arī *OLAF* izmeklēšanas objektivitātes principu, jo vienīgais izmeklētājs, kas bija saistīts ar izmeklēšanu tās veikšanas laikposmā, to nav paveicis. Ziņojuma projekts, ko šis izmeklētājs bija izstrādājis pirms savas aiziešanas no *OLAF* 2002. gada septembra sākumā, būtiski atšķiras no galīgā ziņojuma, kurā, starp citu, nav viņa paraksta. Prasītājs norāda, ka *OLAF* izmeklēšanas ziņojumiem jābūt izmeklētāju sagatavotiem un ka Regula Nr. 1073/1999 nepiešķir *OLAF* direktoram tiesības nedz vienam pašam pieņemt, nedz arī grozīt izmeklēšanas ziņojumu.

⁸⁷ Ceturkārt, prasītājs norāda, ka, pretēji tam, ko paredz Regula Nr. 1073/1999, izmeklēšana netika veikta, ievērojot Kopienas tiesību pamatprincipus un Noteikumus, it īpaši to 14. pantu. Tā kā Kamoss Grau bija iesniedzis *OLAF* nopietnas norādes uz interešu konfliktu attiecībā uz izmeklētāju, *OLAF* vajadzēja nodrošināt, ka šī izmeklētāja sagatavotie akti un izmeklēšanai noteiktās vadlīnijas izriet no objektīviem apstākļiem, nevis no prasītāja norādītā interešu konflikta. Kamosa Grau sniegto pretenziju atbilstību apstiprina pretrunīgs 2003. gada 28. maija lēmuma, ar ko noraida sūdzību par apstrīdēto ziņojumu, pamatojums, jo šajā lēmumā tiek atzīts, ka P. atstādināšana bija nepieciešama izmeklēšanas objektivitātei, tajā pašā laikā uzskatot, ka viņa dalība nav atstājusi negatīvas sekas.

⁸⁸ Piektkārt, *OLAF* esot pieļāvis acīmredzamas kļūdas faktiskās P. lomas vērtējumā, no vienas puses, saistībā ar kontroli, ko Komisija īsteno attiecībā uz ELAI, ņemot vērā

izmeklētājam ĢD “Finanšu kontrole” uzlikto atbildību, un, no otras puses, noliedzot, ka interešu konfliktam attiecībā uz P. ir bijusi ietekme uz izmeklēšanu, jo viņam bija izšķiroša un būtiska loma izmeklēšanas vadlīniju noteikšanā un veikšanā, ko apstiprina galīgā ziņojuma redakcija.

- 89 Sestkārt, prasītājs norāda, ka ir pārkāpti taisnīguma un neatkarības principi. Lai gan *OLAF* ir pieļāvis, ka P. neatkarību un objektivitāti nevar garantēt un šī iemesla dēļ atstādinājis šo personu no izmeklēšanas, tas neesot izdarījis izrietošus secinājumus, ļaujot izmantot P. sagatavotus aktus arī turpmāk. Līdz ar to ĢD “Finanšu kontrole” ierēdņu atbildībai *OLAF* ziņojumā neesot tikusi pievērsta uzmanība, jo pamata atbildību par konstatētajiem pārkāpumiem šis ziņojums uzliek, tieši pretēji, Komisijas ierēdņiem, kas piedalījušies ELAI pārvaldē, it īpaši prasītājam.
- 90 Pamatojot savu prasību par zaudējumu atlīdzību, Kamoss Grau norāda, ka *OLAF* ir pieļāvis divas būtiskas kļūdas — pirmkārt, uzticot izmeklēšanu attiecībā uz ELAI ierēdņiem, kura neatkarību formāli nevarēja garantēt, ko apstiprina 2002. gada 17. maija lēmums, un otrkārt — apstiprinot secinājumus, kas nebalstījās uz pietiekami pierādītiem faktiem, ko parāda iecelēj institūcijas veiktā papildu izmeklēšana.
- 91 Prasītājs norāda, ka *OLAF* tādējādi pieļautās kļūdas ir radījušas viņam divu veidu zaudējumus: no vienas puses, *OLAF* apdraudēja viņa mieru, godu un profesionālo reputāciju, ļaujot attiecībā uz viņu pastāvēt nepamatotām aizdomām un līdz kompetento tiesas un administratīvo iestāžu veiktajai lietas slēgšanai liekot viņam ciest no disciplinārā un kriminālā procesa uzsākšanas iespējas, kas viņam izraisīja morālo kaitējumu. Šajā sakarā Kamoss Grau norāda procesa ilgumu, *OLAF* attiecībā uz viņu izteikto secinājumu smagumu un publicitāti, ko tie ir guvuši presē. No otras puses, prasītājam ir nodarīts kaitējums karjerai, jo viņa kandidatūra direktora amatam netika atbalstīta, lai gan pagaidu kārtībā šis amats viņam bijis nodrošināts un tādējādi viņš bija atbilstošs šādai iecelšanai izvirzītajiem nosacījumiem.

- 92 Komisija norāda, ka Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības nosacījumi nav izpildīti, jo, ievērojot, ka *OLAF* izmeklēšana ir notikusi un ziņojums tika sagatavots, pastāvot nepieciešamajiem objektivitātes un neatkarības nosacījumiem, tai nevar pārmest nekādu nelikumīgu rīcību.
- 93 Pirmkārt, atbildētāja norāda, ka 2002. gada 17. maija lēmums atbilst pienākuma norādīt pamatojumu prasībām un ka prasītājs nepamatoti norāda uz Noteikumu 25. pantu, jo piemērojamā norma ir Regulas Nr. 1073/1999 14. pants.
- 94 Otrkārt, tā norāda, ka tiesības uz aizstāvēšanos netika pārkāptas. Pirms Kamosa Grau nopratināšanas viņa rīcībā bija pilnīgi pietiekams laiks ārējā audita attiecībā uz ELAI atzinuma un visas aizstāvībai izmeklēšanas gaitā noderīgās informācijas pārbaudei. Izmeklētāji iesaistīto personu par izmeklēšanas mērķi nav maldinājuši un vairāki viņam uzdotie jautājumi ļāva viņam pilnībā apzināties faktus, kas viņam varēja tikt pārmesti. Turklāt Regula Nr. 1073/1999 un Lēmuma 1999/396 4. pants paredz nevis *OLAF* ziņojuma projekta nodošanu iesaistītajai personai, bet vienīgi to, ka viņam jābūt iespējai izteikties par visiem faktiem, kas uz viņu attiecas, kas šajā lietā esot ticis izdarīts.
- 95 Treškārt, Komisija norāda, ka saskaņā ar *OLAF* iekšējo organizāciju izmeklēšanas ziņojuma sagatavošana, kas saskaņā ar Regulas Nr. 1073/1999 9. pantu notiek direktora vadībā, tiek uzticēta izpildes institūcijai [*executive board*], un ka neviens vispārējs princips nenosaka ierēdņu un darbinieku, kas veic izmeklēšanu, grupas sastāva kontinuitāti.
- 96 Ceturtkārt, Komisija attiecībā uz izmeklēšanas likumību un objektivitāti norāda, ka *OLAF* rūpīgi pārbaudīja P. iespējamo interešu konfliktu un, to pieļaujot, atstādināja izmeklētāju stadijā, kad ziņojums vēl nebija pabeigts.

- 97 Piektkārt, P. lomas attiecībā uz viņa agrākajiem pienākumiem vai attiecīgo izmeklēšanu *OLAF* veiktajā vērtējumā nav acīmredzamas kļūdas. Atbildētāja norāda, ka P. piedalījās tikai kā asociētais izmeklētājs, ka viņš nekādā veidā nav noteicis izmeklēšanas stratēģiju un vadlīnijas un nekontrolēja ziņojumu, ko sagatavoja cits izmeklētājs un apstiprināja *OLAF* izpildes institūcija, pilnībā apzinoties P. atstādināšanas apstākļus.
- 98 Sestkārt, Komisija norāda, ka tādēļ, ka P. atstādināšana tika izlemta tieši izmeklēšanas neatkarības un objektivitātes labad, izmeklēšana tika veikta, ievērojot neatkarības un taisnīguma principu. Tā apgalvo, ka apstrīdētajā ziņojumā ir uzrādīta citu, it īpaši ĢD "Finanšu kontrole" ierēdņu iespējamā atbildība, un ka prasītāja šajā sakarā iesniegtie dokumenti ir pievienoti lietai.
- 99 Attiecībā uz kaitējumu, ko Kamoss Grau prasa atlīdzināt, Komisija norāda, ka prasītājs nav sniedzis nekādu konkrētu informāciju, kas apstiprinātu apgalvotā morālā kaitējuma esamību, nedz arī kādu norādi par minēto kaitējumu karjerai.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Par Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos

- 100 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienas atbildības par zaudējumiem, kas ir nodarīti indivīdiem Kopienas tiesību pārkāpuma dēļ, kuru ir pieļāvusi Kopienas iestāde vai orgāns, jomā tiesības uz zaudējumu atlīdzību tiek atzītas gadījumā, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, pārkāptajai tiesību normai ir jāpiešķir indivīdiem tiesības, pārkāpumam jābūt pietiekami būtiskam un jāpastāv tiešai cēloņsakarībai

starp akta autoram noteikto pienākumu pārkāpumu un zaudējumiem, kas nodarīti cietušajām personām (Tiesas 1996. gada 5. marta spriedums apvienotajās lietās C-46/93 un C-48/93 *Brasserie du pêcheur un Factortame*, *Recueil*, I-1029. lpp., 51. punkts, 2000. gada 4. jūlija spriedums lietā C-352/98 P *Bergaderm un Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 41. un 42. punkts, un 2002. gada 10. decembra spriedums lietā C-312/00 P Komisija/*Camar* un *Tico*, *Recueil*, I-11355. lpp., 53. punkts).

— Par tiesību normām, kuras, iespējams, ir pārkāptas

- 101 Lai noteiktu Kopienas ārpuslīgumisko atbildību, šajā lietā vispirms ir jāpārbauda, vai tiesību normu, uz kuru pārkāpumu tiek norādīts, mērķis ir piešķirt tiesības indivīdiem. Prasītājs atsauca uz neatkarības, taisnīguma, objektivitātes, tiesiskās palāvības aizsardzības un labas pārvaldības principa pārkāpumu. Viņš norāda arī uz tiesību uz aizstāvēšanos un formas noteikumu attiecībā uz *OLAF* ziņojumu sagatavošanu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu.
- 102 Šajā sakarā pietiekami konstatēt, ka vismaz neatkarības noteikums, kas ir jāievēro iestādēm, kuras veic tāda rakstura izmeklēšanas uzdevumus kā *OLAF* uzticētie pienākumi, ir vērsts ne tikai uz vispārējām interesēm, bet arī uz attiecīgo personu aizsardzību un piešķir tām subjektīvas tiesības uz attiecīgo garantiju ievērošanu (šajā sakarā skat. 1991. gada 21. novembra spriedumu lietā C-269/90 *Technische Universität München*, *Recueil*, I-5469. lpp., 14. punkts).
- 103 Attiecīgi ir jākonstatē, ka prasītājs norāda uz tādas normas pārkāpumu, kuras mērķis ir piešķirt tiesības indivīdiem.

— Par *OLAF* rīcību izmeklēšanas veikšanā un ziņojuma attiecībā uz ELAI sagatavošanu

- 104 Lai noteiktu Kopienas ārpuslīgumisko atbildību, turpmāk ir jānosaka, vai *OLAF* rīcība, veicot izmeklēšanu un sagatavojot ziņojumu attiecībā uz ELAI, ietver pietiekami būtisku norādītā neatkarības noteikuma pārkāpumu, tas ir, atbilstoši judikatūrai, vai robežas, kas ir noteiktas tā diskrecionārajai varai, tika acīmredzami un būtiski pārkāptas (šajā sakarā skat. iepriekš 79. punktā minēto spriedumu lietā *Médiateur/Lamberts*, 49., 60., 62. un 63. punkts).
- 105 Saskaņā ar *OLAF* regulējošām normām tā kompetencē ietilpstošās izmeklēšanas tam jāveic atbilstoši Līgumam un vispārējiem Kopienas tiesību principiem, it īpaši neatkarības prasībai, kā arī ievērojot Noteikumus, kuru 14. pants it īpaši vērsts uz to, lai izvairītos no iespējamām interešu konfliktiem attiecībā uz ierēdņiem.
- 106 Lai novērtētu *OLAF* rīcību, ir jāapsver, pirmkārt, interešu konflikta attiecībā uz P. esamība, ievērojot pienākumus, kas viņam saistībā ar ELAI bija viņa agrāko funkciju ĢD “Finanšu kontrole” ietvaros; otrkārt — šī izmeklētāja faktiskā loma izmeklēšanā sakarā ar ELAI un, vajadzības gadījumā, treškārt — šādas lomas ietekme uz 2002. gada 17. oktobra ziņojuma sagatavošanu.
- 107 Pirmkārt, attiecībā uz interešu konflikta esamību attiecībā uz P. — 2002. gada 17. maija vēstulē, ko Kamosam Grau adresēja “Tiesu, juridiskās palīdzības un turpmākas tiesvedības” vienības vadītājs, ir norādīts, ka, ievērojot šīs vienības *OLAF* direktoram sniegto juridisko atzinumu, saskaņā ar kuru “[P.] kā asociētā izmeklētāja

stāvoklis attiecīgajā lietā [ELAI] varētu tikt uzvertis kā interešu konflikts”, un atbilstoši priekšlikumam, ko direktoram izteica šī vienība, *OLAF* nolēmis atstādināt iesaistīto personu no izmeklēšanas. Turklāt no Komisijas iebildumu raksta izriet, ka P. tika atstādināts no izmeklēšanas tādēļ, ka vērā tika ņemta šī interešu konflikta iespēja, kā arī, lai nodrošinātu izmeklēšanas neatkarību un objektivitāti.

- 108 Faktiski interešu konflikta esamība attiecībā uz P. šajā lietā praktiski neizraisa šaubas. No lietas dokumentiem izriet, ka gandrīz visi ELAI līdzekļi tiek piešķirti no Kopienas budžeta, ka par Latīņameriku atbildīgais ĢD, kurā Kamoss Grau strādāja faktu rašanās laikā, nodrošināja ELAI tehnisko un finanšu atbalstu, un ka ĢD “Finanšu kontrole”, kura pienākumos ietilpa vizēt visus Kopienas fondu izmaksu dokumentus un maksājumus, ir vizējis visus ELAI piešķirtos projektus.
- 109 Tātad izmeklēšanas priekšmetu veidojošo faktu rašanās laikā P., grupas grāmatvedis, strādāja ĢD “Finanšu kontrole” vienībā, kas bija atbildīga par ELAI izmaksu kontroli, par pārtikas un humanitārās palīdzības nozares horizontālo un metodoloģijas lietu atbildīgo personu. It īpaši no 1998. gada 1. marta līdz 30. novembrim un 2000. gada martā viņš pildīja šīs vienības vadītāja pienākumus, kas ietver ar ELAI saistīto dokumentu parakstīšanu. IDB savā ziņojumā min 1997. gada 3. janvāra piezīmi, ko ir parakstījis P. un kas ir adresēta par Latīņameriku atbildīgajai direkcijai, sniedzot ĢD “Finanšu kontrole” piekrišanu vienam ar ELAI saistītam projektam.
- 110 Tādējādi interešu konflikta esamība attiecībā uz P. ir noteikta.
- 111 Otrkārt, attiecībā uz faktisko P. lomu izmeklēšanas saistībā ar ELAI gaitā ir jāatzīmē, ka saskaņā ar 2001. gada 30. janvāra lēmumu uzsākt iekšējo izmeklēšanu — tās

veikšanai tika pilnvaroti četri *OLAF* darbinieki, ieskaitot P. Divi no tiem atstāja *OLAF* 2001. gada 30. septembrī un tādējādi izmeklēšanā vairs nepiedalījās. Pēc P. atstādināšanas ar 2002. gada 17. maija lēmumu par izmeklēšanu bija atbildīgs vienīgais izmeklētājs, kas atbilstoši *OLAF* informācijai, uzņemoties tās vadību un sadarbība ar P., bija izstrādājis 2002. gada 20. decembra pagaidu projektu. Tā kā šis izmeklētājs atstāja *OLAF* 2002. gada 30. septembrī, ziņojumu viņš nav parakstījis.

112 No lietas dokumentiem izriet, ka atstādinātais izmeklētājs piedalījās visās *OLAF* vārdā no 2001. gada februāra līdz 2002. gada aprīlim veiktajās pārbaudēs, izņemot agrākā direkcijas, kas atbildīga par Latīņameriku, direktora, kurš ir par Kamosa Grau hierarhiski tieši augstāka persona, pārbaudi. Turklāt šis izmeklētājs bija viens no diviem uzdevuma, kas tika veikts ELAI atrašanās vietā Madridē, ziņojuma, kā arī iepriekš minētā 2002. gada 20. decembra pagaidu ziņojuma autoriem. Tāpat rodas iespaids, ka visi izmeklēšanas akti tika pabeigti pirms P. atstādināšanas un ka tos ir veikušas divas vai trīs personas, kuru skaitā, neskaitot vienu izņēmumu, vienmēr ietilpa atstādinātais izmeklētājs.

113 Ir jākonstatē, ka P. piedalījās visā izmeklēšanas gaitā. Komisijas arguments, ka šī izmeklētāja uzdevumos neietilpa izmeklēšanas vadlīniju noteikšana un viņam vienmēr ir bijusi papildu un pakļautā loma, nevar apšaubīt iepriekš minētos konstatējumus, ka viņš ilgstoši piedalījās izmeklēšanā attiecībā uz ELAI un viņa dalība tajā ir bijusi būtiska.

114 Treškārt, par P. piedalīšanās izmeklēšanā sekām attiecībā uz 2002. gada 17. oktobra ziņojuma sagatavošanu — atbildētāja norāda, ka galīgā ziņojuma redakcijā interešu konflikta iespēju saistībā ar izmeklētāju *OLAF* ir ņēmis vērā un ka šis ziņojums ir sagatavots, pilnībā apzinoties šo apstākli.

- 115 Tādējādi ir jāpārbauda dokumenti, kas tika izmantoti ziņojuma sagatavošanā, it īpaši, kā tas ir norādīts prasītāja argumentācijā, izskatot, pirmkārt, vai no tiem izriet, ka iespējamā ĢD “Finanšu kontrole” atbildība, neraugoties uz tā uzdevumiem, tika nepienācīgi slēpta vai samazināta; otrkārt — vai, neraugoties uz to, ka *OLAF*, atstādinot P. no izmeklēšanas, bija atzinis, ka attiecībā uz viņu pastāv interešu konflikta risks, viņš tika ņemts vērā 2002. gada 17. oktobra ziņojumā, un, treškārt, raugoties plašāk, vai šī pārbaude apstiprina prasītāja pretenzijas par neatkarības trūkumu izmeklēšanā un tai sekojošajā ziņojumā.
- 116 Vērā ir jāņem trīs dokumenti, tas ir, 2000. gada 20. decembra pagaidu ziņojums, ko ir sagatavojis P. un izmeklētājs, kas bija atbildīgs par izmeklēšanu visā tās veikšanas gaitā, ziņojuma projekts, ko pēdējais sagatavoja 2000. gada augusta beigās, un 2002. gada 17. oktobra galīgais ziņojums.
- 117 Vispirms, no 2000. gada 20. decembra pagaidu ziņojuma izriet, ka uzsvars tajā ir likts uz Komisijas ierēdņu dalību ELAI pārvaldē, kura ir raksturota kā būtiska un apstrīdama iejaukšanās, norādot, ka viņi ir bijuši finanšu rezerves veidošanās pamatā un kopā ar Parlamenta locekļiem apstiprināja šo nelikumīgo praksi fondu papildināšanai. Attiecībā uz iespējamo ĢD “Finanšu kontrole” lomu ELAI pārvaldē, — šis direktorāts ir minēts vienīgi saistībā ar ELAI audita pārskatu, ko tas sagatavoja 1997. gadā, kā arī kritiku, ko tas esot izteicis par ELAI finanšu pārvaldi un kas esot bijusi Komisijas ierēdņu atstādināšanas no ELAI pārvaldes pamatā. Turklāt Komisijas ierēdņu informētība par nelikumīgajiem aktiem šajā dokumentā ir norādīta kā pierādīta.
- 118 Visbeidzot, attiecībā uz 2002. gada augusta beigās sagatavotā ziņojuma projektu rodas iespaids, ka dažas rindkopas attiecībā uz ĢD “Finanšu kontrole” un Komisijas lomu kopumā ziņojuma galīgajā redakcijā tika mīkstinātas vai izslēgtas. It īpaši ziņojuma projektā ir konstatēta Komisijas informētība par praksi, kas ELAI ļāva nelikumīgi saņemt naudas līdzekļus, ciktāl iestāde (finanšu kontrole) bija pieļāvusi

pamatojuma dokumentus. Projektā ir novērtēts, ka 1997. gada ziņojumā ĢD “Finanšu kontrole” ir veicis daļēju šīs situācijas analīzi. Fakts, ka šīs direkcijas auditori nav padziļināti apskatījuši jautājumus, kas bija paši par sevi radušies līdz ar nelikumību atklāšanu, tika uzskatīts par nesaprotamu. Attiecībā uz Komisijas atbildību ir norādīts, ka “ELAI lieta pārsniedz viena konkrēta ĢD atbildību un ka ĢD “Finanšu kontrole” rīcībā bija visa informācija, lai padziļināti izskatītu [ELAI] finanšu problēmas, bet tas nav rīkojies stingri”. Noslēgumā projektā ir izteikts vērtējums, ka Komisijas loma ELAI lietā nav ierobežota ar trīs personu darbību, bet ir “institucionālās darbības rezultāts”, jo Komisijas kontroles sistēmas nav funkcionējušas efektīvi, ĢD “Finanšu kontrole” veicamā “kontrole bijusi vāja” un Komisijas dienesti nav darbojušies koordinētā veidā.

119 Visbeidzot, no 2002. gada 17. oktobra galīgā ziņojuma izriet, ka attiecībā uz iespējamu ĢD “Finanšu kontrole” atbildību — tas aprobežojas ar to, ka tajā *ad limina* ir norādīts, ka, lai nekavētu izmeklēšanu, ir nolemts šo apstākļu analīzi neveikt. Lai gan tajā ir norādīts, ka iespējama šī direktorāta ierēdņu atbildība ir jāņem vērā, tad tomēr atzīmējot, ka vienīgais attiecīgā direktorāta ierēdnis izmeklēšanas ietvaros ir nopratināts, šis jautājums ziņojumā turpmāk nav izskatīts.

120 Noslēdzot faktu pārbaudi, ziņojumā ir norādīts, ka izmeklēšana ir parādījusi, ka tikai ELAI pārvaldē iesaistītajiem Komisijas ierēdņiem bija zināšanas par darbības īpatnībām, kas ļāva nelikumīgi iegūt peļņas starpību, pasvītrojot iesaistīto personu “aktīvo lomu” un “pamata atbildību” sistēmas izveidošanā un funkcionēšanā.

121 Pārbaudot Komisijas lomu, ziņojumā tiek uzsvērtā par Latīņameriku atbildīgā direktorāta loma un atbildība, it īpaši apstiprinot, ka šī direktorāta ierēdņi, piedaloties ELAI instancēs, izmantoja savu stāvokli, “lai atļautu dokumentu, ar

kuriem varēja nodrošināt naudas līdzekļus, lietošanu”. Attiecībā uz ĢD “Finanšu kontrole” — ziņojumā ir minēts vienīgi 1997. gadā veiktais audits un tā nepilnīgs raksturs.

- 122 Galīgajos ziņojuma secinājumos tiek atkārtots, ka ELAI finansēšanas sistēma, kas ir konstatēto nelikumību pamats, tika radīta institūcijā, kuras visaktīvākie dalībnieki bija Komisijas darbinieki, un ka par Latīņameriku atbildīgajam direktorātam bija zināmas šīs sistēmas darbības īpatnības. Rodas iespaids, ka ĢD “Finanšu kontrole” tika apiets, lai gan nobeiguma daļā ir ietverta norāde uz tā pasivitāti un “nopietnas kontroles trūkumu”.
- 123 Attiecībā uz individuālo atbildību ziņojumā — no Komisijas darbiniekiem vārdā ir nosaukti tikai par Latīņameriku atbildīgā direktorāta ierēdņi, kas ir piedalījušies ELAI pārvaldē, attiecībā uz kuriem tiek ieteikts uzsākt disciplināro procesu; šie ieteikumi tiek atkārtoti nodaļā “turpmākās darbības” un tie “vajadzības gadījumā [jāattiecina uz] citiem ierēdņiem, it īpaši tiem, kas ietilpst ĢD “Finanšu kontrole””.
- 124 Turpmāko *OLAF* ziņojuma redakciju salīdzinošā pārbaude rāda, ka galīgajā redakcijā ĢD “Finanšu kontrole” loma ir acīmredzami mīkstināta un samazināta, paralēli koncentrējot visu Komisijai pārmesto atbildību par nelikumībām tikai uz ierēdņiem, kas ir piedalījušies ELAI pārvaldē; tādējādi tika nolemts apstiprināt pagaidu ziņojuma daļu, kuras autors cita starpā ir P., un noraidīt sīkāku izklāstu, kas tika radīts bez P. palīdzības 2002. gada augustā un kas sīkāk apskata ĢD “Finanšu kontrole” lomu, parādot tā trūkumus ELAI lietā un atsakoties uzlikt atbildību vienīgi iepriekš minētajiem Komisijas ierēdņiem, kas noved pie galīgā secinājuma, ka minētā atbildība rodas drīzāk no neatbilstošas institucionālās darbības, kas attiecas arī uz ĢD “Finanšu kontrole”.

- 125 No iepriekš minētā izriet, ka, pirmkārt, interešu konflikta esamība attiecībā uz P. ir noteikta. Otrkārt, P. ir piedalījies gandrīz visās izmeklēšanas darbībās, neviena no kurām netika apšaubīta pēc viņa atstādināšanas no izmeklēšanas. Turklāt viņš darbojās grupas ietvaros, kuru locekļu skaits laika gaitā samazinājās, un bija viens no diviem pagaidu ziņojuma redaktoriem. Treškārt, P. faktiski bija nozīmīga loma izmeklēšanas gaitā.
- 126 Turklāt no lietas dokumentiem izriet, ka P. ietekme uz izmeklēšanas norisi ir kaitējusi neatkarības prasībām. Faktiski ELAI darbības uzraudzību un kontroli, it īpaši attiecībā uz finanšu aspektiem, veica divi dienesti, tas ir, par Latīņameriku atbildīgais direktorāts un ĢD “Finanšu kontrole”, atkarībā no to attiecīgajiem uzdevumiem. OLAF uzsāktās iekšējās izmeklēšanas ietvaros ĢD “Finanšu kontrole” lomas pārbaude būtu it īpaši pamatota tādēļ, ka ELAI bija pilnībā atkarīga no Kopienas subsīdijām un ĢD “Finanšu kontrole”, kas apstiprināja visas saistības attiecībā uz Kopienas līdzekļiem, par ELAI darbību vairākkārt bija izteicis apsvērumus.
- 127 Ir noteikts, ka, tā kā tika pieņemts lēmums neveikt izmeklēšanu attiecībā uz ĢD “Finanšu kontrole”, tad izmeklēšana attiecībā uz iespējamu Komisijas atbildību tika veikta tikai saistībā ar tās direktorāta lomu, kas ir atbildīgs par Latīņameriku. Šajā sakarā rodas iespaids, ka no 2001. gada februāra līdz 2002. gada aprīlim veiktā izmeklēšana, kuras gaitā tika uzklauts tikai viens ĢD “Finanšu kontrole” darbinieks, salīdzinot ar pieciem direktorāta, kas ir atbildīgs par Latīņameriku, darbiniekiem, tika veikta atbilstoši vadlīnijām, ko nosaka pagaidu ziņojums. Šis ziņojums, kurā viens no diviem autoriem ir P., neietver nekādus priekšlikumus izskatīt ĢD “Finanšu kontrole” darbību, bet turpretim ietver kategoriskus secinājumus par direktorāta, kas ir atbildīgs par Latīņameriku, darbinieku saistību ar konstatētajām nelikumībām. Secinājumu, atbilstoši kuram izmeklēšanas vadlīnijas, ko tā ir ieguvusi P. ietekmes dēļ, bija noteicošas, apstiprina 2002. gada 2. maija viedoklis, ko atbildētāja norādīja atbildēs uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem par apstrīdētā ziņojuma sagatavošanu, kuras ir atzīmētas iepriekš minētajā 30. punktā, un atbilstoši šim viedoklim “Tiesu, juridiskās palīdzības un

turpmākas tiesvedības” vienības vadītājs izlemj atstādināt izmeklētāju un iesaka neņemt vērā “[P.] izteiktos priekšlikumus”.

- 128 Nepilnīga un šī iemesla dēļ neobjektīva pieeja Komisijas lomai, kas, ņemot vērā finanšu kontroles funkcijas būtisko raksturu, ir metodoloģiski neizprotama, var novest tikai pie nelikumīga kļūdaina attiecīgo iestādes dienestu un attiecīgi to darbinieku atbildības izklāsta.
- 129 Galīgais ziņojums, kas visu atbildību par krāpniecisko rīcību, kura tiek pārmesta Komisijai, uzliek vienīgi par Latīņameriku atbildīgā ĢD ierēdņiem, kuri piedalījās ELAI pārvaldē, neievērojot informāciju attiecībā uz ĢD “Finanšu kontrole” lomu, kas ir norādīta 2002. gada augustā ziņojuma projektā, kurš ietver vairākus kritiskus šo direktorātu saistītus apsvērumus, apstiprina nelīdzsvarotību, kas izriet no šīs iestādes atbildības nepilnīgas un neobjektīvas pārbaudes.
- 130 2002. gada 17. oktobra ziņojumā norādīto pamatojumu attiecībā uz ĢD “Finanšu kontrole” lomas pārbaudes neesamību, saskaņā ar ko, “lai nekavētu izmeklēšanu, tika nolemts neanalizēt apstākļus sakarā ar ĢD “Finanšu kontrole” atbildību”, nevar atbalstīt. *OLAF* pienākums veikt izmeklēšanu bez kavēšanās, kas ir attaisnojams tad, ja fakti ir notikuši sen un noilguma dēļ zaudē nozīmi, tomēr nevar pienācīgi pamatot dažādu kontrolējamas iestādes vai organizācijas dienestu iespējamās atbildības nepilnīgu vai selektīvu pārbaudi gadījumā, ja, kā tas ir šajā lietā, minētajiem dienestiem dažādu iemeslu dēļ ir loma lietas apstākļos, kas ir izmeklēšanas priekšmets.

- 131 No minētā izriet, ka ar *OLAF* ziņojuma saturu un secinājumiem ir pārkāpta neatkarības prasība. Šis *OLAF* pieļautais minētās tiesību normas pārkāpums ir it īpaši smags tādēļ, ka *OLAF* tika izveidots, lai veiktu izmeklēšanu attiecībā uz visām nelikumīgām aktivitātēm, kuras kaitē Kopienu interesēm un var būt par administratīvās vai krimināllietas priekšmetu; tas ir dibināts kā neatkarīgais Komisijas dienests ar funkcionālo neatkarību, kas ir vajadzīga tā uzdevumu pildīšanai. Turklāt, ievērojot, ka interešu konflikts attiecībā uz P., ko, starp citu, *OLAF* ir atzinis, izmeklētāju atstādinot, bija zināms, galīgajā ziņojumā veiktā neobjektīvo vadlīniju, ko izmeklēšana ir ieguvusi, balstoties uz P. ietekmi, apstiprināšana piešķir neatkarības prasības pārkāpumam acīmredzamu raksturu.
- 132 Šo secinājumu turklāt apstiprina 2003. gada 2. jūlija IDB ziņojums. Ir jāatgādina, ka IDB uzdevumos ietilpa noteikt 1) Komisijas ierēdņu dalības ELAI pārvaldē; 2) finanšu sanācības plāna piedāvājuma izteikšanas un/vai tā pieņemšanas klusējot, norādot to ierēdņu iespējamu individuālo atbildību, kura no tā izriet; 3) iespējamu Komisijas ierēdņu, kas ir piedalījušies ELAI pārvaldē, kā arī to dienestu ierēdņu, kuriem bija uzticēta ELAI Kopienas līdzekļu kontrole, atbildības, atbilstību spēkā esošajam Kopienu regulējumam.
- 133 Tātad IDB ziņojums, kurā ir pārbaudīta ĢD “Finanšu kontrole” loma, parāda, ka *OLAF* galīgajā ziņojumā šis direktorāts nekādā veidā nav minēts, izņemot ieteikumu, kas ir ietverta nodaļā “Turpmākās darbības”.
- 134 Attiecībā uz lēmumu radīt finanšu rezerves, kas ir nelikumību pamatā, IDB uzskata, ka, no vienas puses, šīs rezerves tika izveidotas agrāk par trīs *OLAF* ziņojumā norādīto ierēdņu dalību un ka to ieteica par Latīņameriku atbildīgais direktorāts un ĢD “Finanšu kontrole” 1986. gadā, lēmums par tām tika pieņemts 1988. gadā un tās akceptēja, tas ir, veicināja Komisija. No otras puses, IDB norāda, ka par Latīņameriku atbildīgais direktorāts uz šīs prakses nelikumību norādīja tikai novēloti 1997. gadā;

tas paziņoja par to Komisijas juridiskajam dienestam un ĢD "Finanšu kontrole", kurš, pretēji tā 1986. gadā sniegtajam viedoklim, izteica šaubas par mehānisma likumību.

- 135 Turklāt IDB ziņojumā ir norādīts, ka Kamoss Grau *OLAF* informēja, ka ĢD "Finanšu kontrole" katru gadu apstiprina ELAI auditu, ko veic grāmatvežu grupa, un ka 1995. gadā tika skaidri precizēts, ka ELAI bija guvusi peļņu 1,194 miljonus EUR apmērā. IDB uzskata, ka dokuments, ko Kamoss Grau citēja, lai pamatotu viņa teikto, netika pievienots *OLAF* galīgo ziņojumu papildinošajai lietai, bet varēja tikt atrasts *OLAF* rīcībā esošajos dokumentos.
- 136 IDB ziņojumā tiek piebilsts, ka pēc 1997. gadā ĢD "Finanšu kontrole" veiktās kontroles dziļāka kontrole netika veikta un, lai gan bijušais par Latīņameriku atbildīgā direktorāta finanšu nodaļas vadītājs tam jautāja par iespēju, ka [ELAI] Komisijai norāda pārāk lielus honorārus un izmaksas, kas pārsniedz apstiprināto darba un subsīdiju plānu, ĢD "Finanšu kontrole" saistības tomēr vizēja. IDB ziņojuma autori bija pārsteigti par to, ka, lai gan ĢD "Finanšu kontrole" vizēja katru ELAI piešķirto projektu, tad tai tomēr bija jāsapaida 1997. gads, lai izteiktu kritiskos apsvērumus. Tie bija pārsteigti arī par iepriekš minētajā 112. punktā minētās piezīmes formulējumu, kurā par Latīņameriku atbildīgajam direktorātam ir norādīts, ka ĢD "Finanšu kontrole", vizējot projektu, tomēr vēlējas katrā gadījumā saņemt pienācīgu pamatojumu.
- 137 Turklāt IDB apsvērumi attiecībā uz trīs Komisijas ierēdņiem, kas ir piedalījušies ELAI pārvaldē, atbildību ir vēl detalizētāki. Ir norādīts, ka šīs dalības regularitāte tika ieviesta tikai novēloti 1994. gadā un ka 1995. gada 17. oktobrī pēc ģenerālsekretariāta viedokļa šīs dalības turpmāko gaitu noteiktā veidā atļāva juridiskais dienests un ĢD "Finanšu kontrole". Pretēji *OLAF* ziņojuma secinājumiem, IDB uzskata, ka nav noteikts, ka trim ierēdņiem, ko *OLAF* uzskatīja par atbildīgiem, bija zināms par

nelikumībām, kuru būtība ir pārspīlēto izmaksu pamatošana ar neprecīziem izdevumiem, un norāda, ka finanšu rezerves veidošanas nelikumība tika atklāta tikai 1997. gadā “relatīvi neskaidros apstākļos”.

138 IDB ziņojuma secinājumi, kas vismaz netieši norāda uz noteiktiem *OLAF* veiktās izmeklēšanas trūkumiem, jebkurā gadījumā, šķiet, daudz mazāk kategoriski nekā *OLAF* secinājumi. IDB norāda, ka nav iespējams secināt, vai pastāv disciplinārajā ziņā sodāmas darbības. Tas noraida individuālas atbildības identifikāciju, uzskatot, ka lieta drīzāk uzrāda koordinācijas trūkumu starp Komisijas dienestiem, kas ir atbildīgi par ELAI piešķirto Kopienas līdzekļu kontroli.

139 Neviens no atbildētājas norādītajiem argumentiem šo secinājumu nevar apšaubīt. Komisija norāda, ka izmeklēšana tika koncentrēta uz Kopienas ierēdņu piedalīšanos ELAI institūciju darbībā tādēļ, ka ĢD “Finanšu kontrole” pildīja cita rakstura lomu; tā norāda, ka paplašināta izmeklēšana bija apgrūtināta kopš faktu rašanās pagājušā laika un nepieciešamo cilvēku un materiālo resursu dēļ un ka izmeklēšanas jomu *OLAF* noteica pilnīgi neatkarīgi. Tomēr šādi argumenti nevar attaisnot izmeklēšanas institūcijas izdarīto izvēli, kas tika konstatēta saistībā ar izmeklēšanas gaitu. Tādā pašā veidā šo konstatējumu nevar apšaubīt apgalvojums, saskaņā ar ko attiecībā uz atstādinātā izmeklētāja veiktajām manipulācijām ar faktiem, kas varētu traucēt patiesības noskaidrošanu, nav bijis nekādu pazīmju.

140 Turklāt Komisijas apgalvojumus, ka galīgajā ziņojumā P. atstādināšanas no izmeklēšanas apstākļi tika ņemti vērā, apgāž pats minētā ziņojuma saturs, jo tajā norādītā iespējamā citu, it īpaši ĢD “Finanšu kontrole”, ierēdņu atbildība rada vienkāršas stila dēļ ietvertas klauzulas iespaidu. Lai gan *OLAF* arguments, ka tas nevarēja izdarīt secinājumus par šī direktorāta ierēdņiem, tos iepriekš neuzklausot,

noteikti ir pamatots, tas neattaisno *OLAF* izdarīto izvēli ierobežot izmeklēšanu attiecībā uz Komisijas lomu ELAI lietā ar vienu vienīgo direktorātu. To, ka ĢD "Finanšu kontrole" lomas pārbaude tika izslēgta no Komisijā veiktās izmeklēšanas jomas, nevar nedz saprast, nedz arī attaisnot, jo šī direktorāta piekrišana bija visu Kopienas līdzekļu piešķiršanas nosacījums un IDB ziņojums šajā sakarā, starp citu, apstiprina lomu un atbildību savirknējumu ELAI lietā.

- 141 Jāsecina, ka, tā kā *OLAF* ir pieļāvis smagu un acīmredzamu neatkarības prasības pārkāpumu, tā rīcības nelikumība izmeklēšanas veikšanā un apstrīdētā ziņojuma sagatavošanā, kas ir konstatēta iepriekš minētajā 126.–132. punktā, ir noteikta. Šāds pārkāpums veido tāda rakstura kļūdu, kas izraisa Kopienas atbildību, ciktāl starp kļūdu un norādītajiem zaudējumiem pastāv tieša un noteikta saistība.

— Par cēloņsakarību starp *OLAF* pieļauto kļūdu un prasītāja norādītajiem zaudējumiem

- 142 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka dažādie Kamosa Grau norādītie zaudējumu veidi — morālais kaitējums un kaitējums karjerai — kuru esamība ir jāpārbauda, tieši izriet no tā, ka ziņojumā ir apšaubīta viņa personīgā rīcība, kas ir bijis par pamatu ieteikumiem, kuri uz viņu attiecas individuāli. Judikatūrā noteiktā cēloņsakarība tādējādi ir konstatēta starp nelikumīgo rīcību, ko veido ziņojuma saturs, un iesaistītās personas zaudējumiem, kas uzskatāmi par izrietošiem no šīs rīcības.

- 143 Tomēr šajā sakarā ir jāprecizē, ka tas, ka ziņojuma saturs, kur ieinteresētā persona tiek izskatīta personīgi, ir tiešais norādīto zaudējumu cēlonis, nenozīmē, ka šie zaudējumi ir pierādīti. Attiecīgajā gadījumā šādu secinājumu par katru no diviem norādītajiem kaitējuma veidiem var izdarīt, tikai novērtējot faktisko ietekmi, kas ziņojumā norādītajiem secinājumiem un ieteikumiem varētu būt, no vienas puses, uz prasītāja profesionālo situāciju un, no otras puses, un viņa personīgo situāciju.
- 144 Turpretim attiecībā uz citām prasītāja norādītajām nelikumībām, kas attiecas, pirmkārt, uz *OLAF* lēmuma, ar ko P. atstādina no izmeklēšanas, pamatojumu; otrkārt, tiesību uz aizstāvēšanos, tiesiskās palāvības aizstāvības un labas pārvaldības principu ievērošanu saistībā ar viņa nopratināšanu *OLAF* un ziņojuma nosūtīšanu pirms tā pieņemšanas, un, treškārt, *OLAF* ziņojumu sagatavošanas un pieņemšanas kompetenci pašā *OLAF*, ir jākonstatē, ka pašas par sevi tās jebkurā gadījumā nevar radīt prasītājam zaudējumus, kas ir atšķirīgi no zaudējumiem, kas izriet no ziņojuma satura.

— Par prasītāja zaudējumiem

- 145 No kļūdainās *OLAF* rīcības izriet divu veidu prasītājam nodarītie zaudējumi, tas ir — materiālie zaudējumi, kas ietekmē viņa karjeras veidošanu, un morālais kaitējums saistībā ar pret viņu izvirzītajām apsūdzībām.
- 146 Pirmkārt, attiecībā uz zaudējumiem, kas ir ietekmējuši prasītāja karjeru, ir jāpārbauda, vai, kā to norāda iesaistītā persona, viņa kandidatūra direktora amatam netika atbalstīta, lai gan viņam šis amats bija nodrošināts pagaidu kārtībā, un tāad viņš ir pierādījis, ka atbilst visiem nosacījumiem, lai ieņemtu šādu amatu.

- 147 No iepriekš 33. punktā norādītajām atbildēm, ko lietas dalībnieki ir snieguši, atbildot uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem, izriet, ka Kamoss Grau bija pieteicis kandidatūru direktora amatam direktorātā A "Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija" ĢD "Paplašināšanās", kuru viņš kā vecākais augstākās pakāpes ierēdnis pagaidu kārtībā ieņēma no 2002. gada decembra līdz 2003. gada 1. aprīlim, kad viņam tika uzticētas citas funkcijas. Iecelšanas procedūra, kas tika uzsākta ar paziņojumu par amatu publicēšanu 2003. gada 4. martā, atbilstoši parastajai iestādes praksei notika, pamatojoties uz kompetences un īpašas piemērojamības attiecīgajam darbam kritērijiem. Iepriekšējo izvēli, kuras rezultātā tika izraudzītas deviņas personas, veica komisija četru direktoru sastāvā, trīs no kuriem bija no ĢD "Paplašināšanās" un viens — no ĢD "Lauksaimniecība". Izvēlētais kandidāts tika nosaukts 2003. gada 9. jūlija lēmumā.
- 148 Sakarā ar nelabvēlīgo ietekmi, kas *OLAF* secinājumiem varēja būt uz prasītāja kandidatūru, viņš norāda uz apstākļiem saistībā ar faktu hronoloģiju, kas parāda, ka *OLAF* ziņojums varēja ietekmēt viņa kandidatūras noraidīšanu.
- 149 Tomēr, lai gan ir noteikts, ka IDB ziņojums Komisijai tika nodots 2003. gada 2. jūlijā, tas ir, šķietami procedūras, kas tika uzsākta attiecīgā amata piešķiršanai, laikā, un iecelējinstiūcijas lēmums slēgt lietu, neveicot turpmākas darbības, tika pieņemts tikai 2003. gada 2. septembrī, kad amats jau tika piešķirts, no šīm hronoloģiskajām norādēm neizriet nopietnas norādes uz saistību starp *OLAF* ziņojumu un iecelējinstiūcijas lēmumu neatbalstīt Kamosa Grau kandidatūru, jo nav nekādas citas informācijas, kas ļautu domāt, ka citos apstākļos iecelējinstiūcija, ņemot vērā arī tās plašo diskrecionāro varu, varētu dot priekšroku nevis amata ieguvējam, bet prasītāja kandidatūrai.
- 150 Attiecīgi ir jāsecina, ka prasītājs nav pierādījis, ka viņa kandidatūra netika atbalstīta apsūdzību, kas pret viņu ir izvirzītas *OLAF* ziņojumā, dēļ.

- 151 Vispārēji ir jāatzīmē, ka, ciktāl *OLAF* ziņojums, attiecībā uz ko, kā jau ir norādīts iepriekš 51.–53. punktā, ir pieņemts lēmums neveikt turpmākas disciplinārās darbības, nevar būt pamats nekādiem pasākumiem, kas ietekmē iesaistītās personas karjeru, nekāds kaitējums karjerai no tā satura nevar izrietēt.
- 152 Šajā sakarā tiesas sēdē Komisija noteikti norādīja, ka, ņemot vērā, ka tā, pamatojoties uz *OLAF* ziņojumu, bija nolēmusi nesākt disciplināro procesu, šim ziņojumam nevarēja būt ietekmes. Turklāt tās 2005. gada 23. septembra vēstulē, kas ir norādīta iepriekš minētajā 35. punktā, Komisija precizēja, ka “neviens *OLAF* ziņojums netika pievienots prasītāja personīgajai lietai” un, “tā kā prasītājs izvēlējās neizmantot savas tiesības, par kurām viņš bija informēts, prasīt pievienot viņa personīgajai lietai informāciju, saistībā ar kuru iecelēj institūcija pēc papildu administratīvās izmeklēšanas nolēma slēgt lietu, neveicot turpmākas disciplinārās darbības, prasītāja personīgās lietas H nodaļa, kas ir paredzēta disciplināriem jautājumiem, vienmēr bijusi tukša”.
- 153 Atbildētāja piebilst, ka saskaņā ar pastāvīgo praksi *OLAF* ziņojumi attiecībā uz ierēdņiem netiek pievienoti personīgajai lietai, jo tiek uzskatīts, ka Noteikumu 26. panta a) apakšpunkts [šī norma aptver ziņojumus, kas attiecas uz ierēdņa kompetenci, sniegumu vai uzvedību] uz tiem neattiecas. Tāpat Komisija norāda, ka “personīgas lietas tādus disciplināros vai iespējama disciplinārā procesa sagatavošanas dokumentus satur tikai sankciju vai brīdinājuma Noteikumu IX pielikuma 3. panta b) apakšpunkta izpratnē gadījumā”. Šeit ir jāatzīmē, ka atbildētāja atsauca uz Noteikumu normām redakcijā, kas ir stājusies spēkā 2004. gada 1. maijā un kas groza minēto normu, un ka Noteikumu IX pielikuma 3. panta b) apakšpunkts paredz: “Pamatojoties uz izmeklēšanas ziņojumu, pēc visu lietā esošo pierādījumu paziņošanas ierēdņim un pēc attiecīgā ierēdņa uzklaušanās iecelēj institūcija var: [...] b) izlemt, ka, pat ja ir vai šķiet, ka ir notikusi pienākumu neievērošana, netiks piemēroti disciplinārsodi, un vajadzības gadījumā izteikt ierēdņim brīdinājumu [...]”.

154 No šīm norādēm izriet, ka *OLAF* ziņojums nav iekļauts Kamosa Grau personīgajā lietā, kura neietver nekādu informāciju saistībā ar lietu attiecībā uz ELAI, un it īpaši tā neietver norādi par šīs lietas slēgšanu, neveicot turpmākas disciplinārās darbības, kas tika nolemts pēc IDB papildu ziņojuma sniegšanas. Visbeidzot, tiesas sēdē atbildētāja noslēdza savus izteikumus ar norādi, ka “pēc disciplinārā un kriminālprocesa, kas tika uzsākts, pamatojoties uz [*OLAF*] ziņojumu, slēgšanas Komisija tiesiski nevarēja izmantot šo ziņojumu pret attiecīgo ierēdni citā veidā netieši vai citā kontekstā un ka nevainīguma prezumpcijas princips nosaka, ka iecelējinstītūcija nevar izmantot šo ziņojumu [attiecībā uz minēto ierēdni] negatīvā veidā”.

155 No iepriekš minētā izriet, ka norādītais kaitējums karjerai nav pierādīts.

156 Otrkārt, attiecībā uz norādīto morālo kaitējumu ir jānovērtē, vai, kā to norāda prasītājs, *OLAF* pieļautās kļūdas un nelikumības apdraudēja viņa dvēseles mieru, godu un profesionālo reputāciju, ņemot vērā it īpaši *OLAF* kļūdu, kurās to apsūdz prasītājs, smagumu, procesa ilgumu un publicitāti, ko presē guva lietas apstākļi. Šajā sakarā ir jāņem vērā prasītāja argumenti par to, no vienas puses, ka *OLAF* izskatīja gandrīz vienīgi viņa personu un izdarīja secinājumu par viņa disciplināro un kriminālatbildību, un, no otras puses, ka pret viņu izvirzīto apsūdzību dēļ viņam bija jāpārdzīvo disciplinārās sankcijas draudi vismaz līdz IDB ziņojuma sniegšanai un lietas slēgšanai, neveicot turpmākas darbības.

157 Ir acīmredzami, ka *OLAF* pret Kamosu Grau apstrīdētajā ziņojumā norādītās apsūdzības, kas viņam un diviem citiem Komisijas ierēdņiem, kas piedalījās ELAI pārvaldē, uzliek galveno atbildību par sistēmas, kas nelikumīgi ļāva izmantot peļņas starpību, radīšanu un funkcionēšanu, un kas it īpaši apstiprina, ka šīs nosodāmās darbības tika veiktas, apzinoties pamatā esošās nelikumības un izmantojot Komisijā ieņemamos amatus, ir īpaši smagas apsūdzības, kas attiecas uz ierēdņa godu un profesionālo reputāciju, un kur kritizētās rīcības smagums vēl jo vairāk tiek palielināts, ievērojot prasītāja grādu.

158 It īpaši *OLAF* veiktajā procesā pieņemtā lēmuma dēļ, atbilstoši kuram tas pēc savas iniciatīvas izslēdza ĢD “Finanšu kontrole” no izmeklēšanas jomas, visa Komisijai uzliktā atbildība tika koncentrēta uz direktorātu, kas ir atbildīgs par Latīņameriku, un, precīzāk, trim šī direktorāta ierēdņiem, kas piedalījās ELAI pārvaldē. Turklāt divi pārējie ierēdņi, kas tika norādīti līdz ar prasītāju, ziņojuma izteikšanas brīdī vairs nepildīja pienākumus Komisijā, bet atradās atvaļinājumā personīgu iemeslu dēļ. Faktiski Kamoss Grau bija vienīgais 2002. gada 17. oktobra ziņojumā norādītais atbildīgais, kas pildīja pienākumus iestādē un kuram bija jāiztur *OLAF* apsūdzību smagums, turpinot karjeru šajā pašā iestādē. Šādi apstākļi palielināja iesaistītajai personai nodarīto kaitējumu.

159 Problēmas attiecībā uz prasītāja dzīves apstākļiem, ko izraisīja *OLAF* rīcība, viņa strīdi ar to un disciplinārā un tiesas procesa draudi, kas izriet no ziņojuma secinājumiem, ietekmēja iesaistīto personu laikā, kas pārsniedz pusotru gadu. Kamoss Grau, kuru *OLAF* brīdināja par iekšējās izmeklēšanas uzsākšanu 2001. gada 30. janvārī un kas tika nopratināts 2001. gada 22. februārī, izteica šaubas attiecībā uz izmeklētāju, kas varētu atrasties interešu konfliktā, un ar saviem turpmākajiem iejaukšanās gadījumiem *OLAF* mēģināja panākt, lai izmeklēšanas, kuras neobjektīvās vadlīnijas izrietēja jau no 2000. gada decembra pagaidu ziņojuma, objektivitāte un neatkarība tiktu atjaunota un galīgais ziņojums tiktu atbilstoši koriģēts. Papildus

šiem nesekmīgajiem mēģinājumiem prasītājs katrā ziņā kopš *OLAF* 2002. gada 17. oktobra ziņojuma izteikšanas tika pakļauts, no vienas puses, Beļģijas un Spānijas tiesu iestāžu kriminālprocesa uzsākšanas draudiem, līdz brīdim, kad šīs iestādes, attiecīgi, 2003. gada 13. februārī un 10. martā nolēma lietu slēgt, neveicot turpmākas darbības, un, no otras puses, iecelējinstītūcijas disciplinārā procesa uzsākšanas draudiem, lai pildītu *OLAF* rekomendācijas — līdz brīdim, kad Komisija, tāpat kā tiesu iestādes, 2003. gada 2. septembrī nolēma lietu slēgt un neveikt turpmākas darbības.

¹⁶⁰ Kamosa Grau goda apdraudējumu pastiprināja ārējā publicitāte, kuru, kā ir norādīts iepriekš minētajā 20. punktā, ir guvis *OLAF* ziņojums. Lai gan apstrīdētais ziņojums ir iekšējais dokuments, kura izplatīšanai būtu jābūt ierobežotai vienīgi ar Regulas Nr. 1073/1999 9. pantā norādītajiem adresātiem, tas tika izplatīts ārpus ierobežotā laika un tā secinājumus komentēja presē, Spānijas dienas avīzei “*El País*” rakstā, kas parādījās tās 2002. gada 11. decembra izdevumā, atkārtoti norādot uz Kamosu Grau vārdu.

¹⁶¹ Turpretim saistībā ar konstatētajām nelikumībām nevar atzīt par pierādītiem norādītos zaudējumus, kas ir saistīti ar to, ka, tā kā prasītājs netika “attaisnots” saistībā ar pret viņu izvirzītajām apsūdzībām, tas nebija aizsargāts no papildu izmeklēšanas, ko varētu uzsākt nākotnē, vai turpināja būt norādīts dienestu un iestāžu — adresātu arhīvos esošajā ziņojumā.

162 Tomēr no iepriekš minētā izriet, ka Kamosa Grau, kurš *OLAF* pret viņu izteikto apsūdzību, secinājumu un ieteikumu dēļ ir pārcietis goda un profesionālās reputācijas apdraudējumu, kā arī problēmas attiecībā uz dzīves apstākļiem, morālais kaitējums ir pierādīts.

163 Prasītājs iepriekšēji novērtēja savu morālo kaitējumu par summu EUR 10 000. Par pieprasīto summu Komisija apsvērumus nav izteikusi.

164 Šīs lietas apstākļos *OLAF* ziņojuma dēļ prasītāja ciestais kaitējums nav mazāks par pieprasīto summu. Tādējādi Kamosa Grau prasība par zaudējumu atlīdzību ir jāapmierina pilnā apmērā un Komisijai ir jāpiespriež samaksāt prasītājam naudas summu EUR 10 000 apmērā, lai atlīdzinātu morālo kaitējumu.

— Pat prasību atlīdzināt zaudējumus attiecībā uz prasītāja izdevumiem aizstāvībai administratīvajā procesā

165 Kamoss Grau lūdz Pirmās instances tiesu piespriet Komisijai atlīdzināt viņam arī izdevumus, ko viņš ir veicis izmeklēšanas un administratīvo sūdzību, kas ir vērstas

pret 2002. gada 17. maija lēmumu un OLAF 2002. gada 17. oktobra ziņojumu, ietvaros.

- ¹⁶⁶ Tomēr ir jāatzīmē, ka šī prasība nav aprēķināta, un prasītājs nav nedz pierādījis, nedz arī apgalvojis, ka pastāv īpaši apstākļi, kuru dēļ viņš nebija aprēķinājis un norādījis prasības pieteikumā šo zaudējumu daļu. Tādējādi prasība atlidzināt attiecīgos materiālos zaudējumus neatbilst Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta prasībām un tā ir jānoraida kā nepieņemama (Tiesas 2004. gada 23. septembra spriedums lietā C-150/03 P *Hectors*/Eiropas Parlaments, Krājums, I-8691. lpp., 62. punkts).

Par tiesāšanās izdevumiem

- ¹⁶⁷ Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punkta pirmajai daļai, “[j]a lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši”.
- ¹⁶⁸ Ņemot vērā lietas apstākļus, ir jāpiespriež Komisijai atlidzināt visus šajā instancē radušos tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) **piespriet Komisijai samaksāt Kamosam Grau naudas summu EUR 10 000 apmērā;**
- 2) **prasību pārējā daļā noraidīt;**
- 3) **Komisija sedz šajā instancē radušos tiesāšanās izdevumus.**

Legal

Lindh

Mengozzi

Wiszniewska-Bialecka

Vadapalas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2006. gada 6. aprīlī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

E. Coulon

H. Legal

Satura rādītājs

Prāvas atbilstošās tiesību normas	II - 1178
Prāvas priekšvēsture	II - 1180
Process	II - 1185
Lietas dalībnieku prasījumi	II - 1187
Juridiskais pamatojums	II - 1189
Par prasījumiem attiecībā uz 2002. gada 17. maija un 2002. gada 29. novembra lēmuma atcelšanu	II - 1189
Par prasījumiem par 2003. gada 28. maija lēmuma, ar ko noraida prasītāja 2003. gada 4. februārī sniegto sūdzību par OLAF ziņojumu, atcelšanu	II - 1189
Par prasījumiem par OLAF 2002. gada 17. oktobra ziņojuma atcelšanu	II - 1190
Par pieņemamību	II - 1190
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1190
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1191
Par prasījumiem par norādīto zaudējumu atlīdzību	II - 1195
Par pieņemamību	II - 1195
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1195
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1196
— Par iepriekšējās sūdzības nepieciešamību	II - 1196
— Par saistību starp prasību par zaudējumu atlīdzību un prasību atcelt tiesību aktu	II - 1200
	II - 1229

Par lietas būtību	II - 1202
Lietas dalībnieku argumenti	II - 1202
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 1206
— Par Kopienas ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos	II - 1206
— Par tiesību normām, kuras, iespējams, ir pārkāptas	II - 1207
— Par OLAF rīcību izmeklēšanas veikšanā un ziņojuma attiecībā uz ELAI sagatavošanu	II - 1208
— Par cēloņsakarību starp OLAF pieļauto kļūdu un prasītāja norādītajiem zaudējumiem	II - 1219
— Par prasītāja zaudējumiem	II - 1220
— Pat prasību atlīdzināt zaudējumus attiecībā uz prasītāja izdevumiem aizstāvimai administratīvajā procesā	II - 1226
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 1227